

รายงานการศึกษา
พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า
พ.ศ. ๒๕๘๒

ผู้เสนอ

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๑) ๐๐๐๙/ (ร ๑๑)

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ ข้อ ๘๔ วรรคสอง (๑๕) ได้กำหนดให้ คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการค้า การบริการ การส่งออก ดุลการค้า ลิขสิทธิ์ ตราสาร ทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การส่งเสริมและพัฒนาการพาณิชย์และอุตสาหกรรม ตลอดจนศึกษาปัญหา อุปสรรคของการพัฒนาการพาณิชย์ และอุตสาหกรรมของไทย รวมทั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษและการแรงงาน โดยกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก ทรงกิตติ จักกาบาตร์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายสาธิต ชาญเชาว์กุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นางสาวรรณี สิริเวชชะพันธ์	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล	โฆษกคณะกรรมการ
๘. นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช	เลขานุการคณะกรรมการ
๙. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	รองเลขานุการคณะกรรมการ
๑๐. นายสมพล เกียรติไพบูลย์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๑. นายอิสระ ว่องกุศลกิจ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. นายสมบูรณ์ งามลักษณ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. พลเอก สกล ชื่นตระกูล	กรรมการ
๑๖. พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ	กรรมการ
๑๗. พลเอก วลิต โรจนภักดี	กรรมการ
๑๘. พลเอก วิชาศ อรุณศรี	กรรมการ
๑๙. พลเอก ธารไชยยันต์ ศรีสุวรรณ	กรรมการ
๒๐. พลโท สุวโรจน์ ทิพย์มงคล	กรรมการ
๒๑. พลโท ศุภกร สงวนชาติศรไกร	กรรมการ
๒๒. นายภานุ อุทัยรัตน์	กรรมการ

๒๓. นายวิทยา...

๒๓. นายวิทยา ฉายสุวรรณ กรรมการธิการ

๒๔. นายสุพันธ์ มงคลสุธี กรรมการธิการ

๒๕. นายอนุวัติ อาหมัด กรรมการธิการ

อนึ่ง ในคราวประชุมคณะกรรมการธิการ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ นางสาวอรจิต สิงคาลวนิช ได้ขอลาออกจากตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการ และที่ประชุม ได้มีมติแต่งตั้ง พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม เป็นเลขานุการคณะกรรมการแทน ต่อมานายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ได้ขอลาออกจากกรรมการ กรรมการธิการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และในคราวประชุมกรรมการ ธิการ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้ง พลโท ชัยยุทธ พร้อมสุข เป็นโฆษกคณะกรรมการ

ในการนี้ คณะกรรมการได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการการพาณิชย์ โดยคณะอนุกรรมการ ได้มีการพิจารณาศึกษา เรื่อง พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ คณะกรรมการ ได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบรายงานดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามรายงาน ที่แนบมาพร้อมนี้

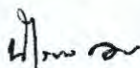
จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

(สิงห์ศึก สิงห์ไพร)

ประธานคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางนิโรบล มุลจันตี)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการเศรษฐกิจ
การพาณิชย์ และอุตสาหกรรม
สำนักกรรมการ ๑

สำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๘๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๘๑๖๑

นิรมล พิมพ์

สายใจ ทาน ๑

นิโรบล ทาน ๒

คำนำ

เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการเปิดเขตการค้าเสรีมากขึ้น แม้จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจในการส่งเสริมและกระตุ้นกลไกการตลาด แต่การค้าในระบบเสรีนี้เป็นช่องทางให้เกิดการผูกขาดตลาดของพ่อค้าบางรายได้ ทั้งนี้เพราะผู้ประกอบการรายใหญ่ที่ดำเนินธุรกิจขนาดใหญ่ และมีทุนสูงอาจใช้อำนาจเหนือตลาดทำให้เกิดการแข่งขันอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้ประกอบการรายย่อย ดังนั้น ถ้ามีการควบคุมการแข่งขันที่ไม่ดีพอ อาจทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยเสียเปรียบได้ เพราะเหตุนี้ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเป็นกฎหมายหลักที่มีความสำคัญในการคุ้มครองผู้ประกอบการค้าเพื่อไม่ให้เอาเปรียบซึ่งกันและกัน เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่แท้จริงเพื่อส่งเสริมให้การประกอบธุรกิจดำเนินไปอย่างเสรีและเป็นธรรม โดยป้องกันไม่ให้มีการผูกขาดโดยผู้ประกอบการรายหนึ่งรายใด เพราะหากไม่ควบคุมตัวผู้ประกอบการให้ดี ผู้บริโภคซึ่งก็คือ ประชาชนก็จะได้รับผลกระทบมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีการผูกขาดในสินค้าที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาเห็นว่าพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้ามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากประเทศไทยมีระบบการค้าแบบเสรี และจากที่ผ่านมา กฎหมายแข่งขันทางการค้าของประเทศไทย ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะผลักดันให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าฉบับนี้ เพื่อสามารถที่จะใช้บังคับได้จริงและมีประสิทธิภาพ ในการป้องกันการผูกขาดและสร้างความเป็นธรรมทางการค้า อีกทั้งเพื่อป้องกันความด้วยประสิทธิภาพของการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในระยะยาว คณะกรรมการจึงขอเสนอแนวทางการปรับปรุงกฎหมายการแข่งขันทางการค้า เพื่อสนับสนุนการแข่งขันอย่างเป็นธรรมต่อระบบเศรษฐกิจของไทย

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
บทสรุปผู้บริหาร	
รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ	ก
รายงานการศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒	
- หลักการและเหตุผล	๑
- ความเป็นมาของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒	๒
- กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบปฏิบัติต่างๆ ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒	๔
- ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาโดยสังเขป	๕
- การดำเนินงาน	๖
- การจัดทำรายงานการศึกษา	๗
- ประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒	๗
- ข้อเสนอแนะในรายงานการพิจารณาศึกษา	๑๒
ภาคผนวก	
- ภาคผนวก ก	[๑]
- ภาคผนวก ข	[๓]

บทสรุปผู้บริหาร

ปัจจุบันการแข่งขันทางการค้ามีความรุนแรงขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก เกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์และการไหลเวียนของสินค้าและบริการในตลาดเติบโตแบบก้าวกระโดดตามข้อตกลงระหว่างประเทศ ส่งผลให้ธุรกิจที่มีความได้เปรียบอาศัยอำนาจทางการตลาดเพื่อเข้าแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดด้วยวิธีการที่ไม่เป็นธรรมต่อการแข่งขันท่ามกลางโอกาสทางธุรกิจที่มาจากการเปิดการค้าเสรี อีกทั้งกฎหมายและกฎระเบียบที่มีอยู่ก็ไม่ได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้ทันต่อสถานการณ์ทางการค้าที่แปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว คณะทำงานการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการธุรกิจแข่งขันได้อย่างเสรีและเป็นธรรม ภายใต้การมอบหมายงาน คณะอนุกรรมการการพาณิชย์ ในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีการจัดประชุมหารือและกำหนดประเด็นที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อจัดทำทสรุปรายงานศึกษาข้อเสนอแนะและข้อสังเกต

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน โดยคณะอนุกรรมการการพาณิชย์ และคณะทำงานการสนับสนุนการประกอบธุรกิจได้อย่างเสรีและเป็นธรรม มีความเห็นว่าพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นกฎหมายที่อาศัย “ผู้ทรงคุณวุฒิ” มาพิจารณาพฤติกรรมการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งเป็นการยากแก่การดำเนินการเนื่องจากการค้าเสรีมีวิธีการและรูปแบบที่มีการพัฒนาไปอยู่ตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม คณะทำงานฯ ก็ได้เสนอผลการศึกษาและทำรายงานสรุปได้ดังนี้ ๑) ให้เพิ่มคำว่า “ผู้ประกอบการโฮลดิ้ง” เข้าเป็นส่วนหนึ่งของนิยามของผู้ประกอบธุรกิจ ๒) ให้รัฐวิสาหกิจที่เข้าไปแข่งขันกับธุรกิจต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าอย่างเดียวกัน ๓) กำหนดเงื่อนไขการควมรวมธุรกิจให้มีขั้นตอนที่ชัดเจน ๔) เสนอให้มีบทบัญญัติในการลดหย่อนโทษกรณีและผู้กระทำความผิดให้ความร่วมมือในขั้นของการสืบสวน ๕) ให้คณะกรรมการเป็นองค์กรที่มีอิสระในการพิจารณาและดำเนินงาน และดำเนินการฟ้องร้องเองได้หากอัยการสูงสุดมีความเห็นไม่ส่งฟ้อง และ ๖) ให้แยกแยะรูปแบบการลงโทษออกเป็น ๒ ระดับคือ โทษทางปกครอง และโทษทางอาญา เพื่อให้บทลงโทษมีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจให้มีโทษทางปกครองในชั้นแรก หากยังฝ่าฝืนจึงจะให้โทษทางอาญา

ในส่วนข้อสังเกต มีข้อเสนอให้กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เร่งรัดทบทวนและออกประกาศคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็น “ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” และสัดส่วนการตลาดที่เหมาะสมอีกทั้งเสนอให้เร่งออกประกาศเรื่อง “การควมรวมธุรกิจ” ให้มีความชัดเจนเหมาะสมกับวิธีการควมรวมของธุรกิจที่มีการพัฒนาเทคนิคการรวมธุรกิจ ในมาตรา ๒๖ นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตในการเพิ่มคำนิยาม “ขอบเขตตลาด” เพื่อให้การพิจารณาสัดส่วนของผู้ที่มีอำนาจเหนือตลาดมีความชัดเจนขึ้น

สำหรับการดำเนินงานของคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าก็มีข้อสังเกตว่า คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีจำนวนกรรมการมากเกินไป อาจทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินการและควรเป็นอิสระในการพิจารณา (Independent Body) ทั้งที่คณะกรรมการฯ มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการมาช่วยดำเนินงานได้อยู่แล้วและยังเห็นว่าพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า มีผลหรืออาจจะได้รับผลจากกฎหมายฉบับอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายใหม่ที่มีผลต่อการค้า เช่น ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. เป็นต้น

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะอนุกรรมการการพาณิชย์

คณะทำงานการสนับสนุนการประกอบธุรกิจได้อย่างเสรีและเป็นธรรม

มีนาคม ๒๕๕๘

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒
ของ
คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

.....

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ ซึ่งคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะหนึ่งมีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา หรือตามที่สภามอบหมายโดยคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่อง พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงาน ผลการพิจารณาศึกษาต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ คณะกรรมการได้ตั้งคณะอนุกรรมการการพาณิชย์ ซึ่งคณะอนุกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย อนุกรรมการ จำนวน ๑๐ คน ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ จำนวน ๑๐ คน และที่ปรึกษา กิตติมศักดิ์ ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ เลขานุการประจำคณะกรรมการ จำนวน ๖ คน ดังนี้

อนุกรรมการ

๑. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นายไพบุลย์ ปิลันธน์โอวา	อนุกรรมการ
๕. นายบุญสม ผ่องบุพกิจ	อนุกรรมการ
๖. นายณัฐพงศ์ พันธเกียรติไพศาล	อนุกรรมการ
๗. นางจินตนา ชัยยวรรณาการ	อนุกรรมการ
๘. นายณรงค์ บุญยสงวน	อนุกรรมการ
๙. นายเกษมสิทธิ์ ปฐมศักดิ์	อนุกรรมการ
๑๐. นางอัญชญา วิทยาธรรมรัช	อนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑. นางวิวรรณ บุญยประทีปรัตน์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒. นายภัทรพงศ์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๓. นายกำธร ตติยกวี	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๔. นายอโศก อูปัทยา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๕. นายนิลสุวรรณ ลีลารัศมี	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๖. นางเบญจวรรณ รัตนประยูร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๗. นายวิชัย หิรัญวงศ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๘. นายประยุทธ ศิริสวัสดิ์พัฒนา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๙. นางสาวนุชนาถ เกษมพิบูลย์ไชย	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๐. ร้อยเอก บุลกิต เจริญดินไทย	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ เลขานุการประจำ

คณะกรรมการ

๑. นางพรนภา ไทยเจริญ	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
๒. นางประยูร เหล่าสายเชื้อ	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
๓. นายอนุศักดิ์ คงมาลัย	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๔. นายวิวรรณ เหมมณฑารพ	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๕. พลโท สุกิจ เนื่องจำนงค์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๖. นางสาวรุจนาฎก์ วิมลสถิตย์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ

๑.๒ คณะกรรมการได้ตั้งคณะทำงานในคณะอนุกรรมการการพาณิชย์ ศึกษารณิ การสนับสนุนให้ผู้ประกอบธุรกิจแข่งขันได้อย่างเสรีและเป็นธรรม ซึ่งประกอบด้วย คณะทำงานจำนวน ๑๒ คน ดังนี้

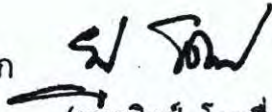
๑. นายนิลสุวรรณ ลีลารัศมี	ประธานคณะทำงาน
๒. นายสันติชัย สารถวัลย์แพศย์	รองประธานคณะทำงาน
๓. นางอัญชญา วิทยธรรมธัช	คณะทำงาน
๔. นายเกษมสิทธิ์ ปฐมศักดิ์	คณะทำงาน
๕. นางพรนภา ไทยเจริญ	คณะทำงาน
๖. นางเบญจวรรณ รัตนประยูร	คณะทำงาน
๗. นางสาวนุชนาถ เกษมพิบูลย์ไชย	คณะทำงาน
๘. นายณรงค์ บุญยสงวน	คณะทำงาน
๙. นายศักดิ์ดา ธนิตกุล	คณะทำงาน
๑๐. นายวิวัฒน์ศักดิ์ เสือเอี่ยม	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๑. นางสาวจิตติมา วิทยาอนุมาส	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวนิรมล ดวงดาว	ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

๒. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ ขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ คณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการการพาณิชย์และคณะทำงาน ศึกษารณิการสนับสนุน ให้ผู้ประกอบธุรกิจแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมเป็นผู้จัดทำรายงาน ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณา ด้วยความละเอียดรอบคอบแล้ว และมีมติให้ความเห็นชอบกับรายงานดังกล่าว โดยถือเป็นรายงาน

การพิจารณาศึกษาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ เพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้โปรดพิจารณา หากสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกับรายงานการพิจารณาศึกษาและ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป

พลเอก

(ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม)

เลขานุการคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงานการศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการประกอบธุรกิจมีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น ธุรกิจที่มีความได้เปรียบได้ใช้อำนาจทางการค้าและตลาดที่เหนือกว่าเข้าแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดด้วยวิธีการที่ไม่เป็นธรรม อันหมายถึงการผูกขาด การกำหนดราคาสินค้าและบริการ การกำหนดช่องทางการจัดจำหน่ายและเส้นทางการขนส่ง ตลอดจนการทำสัญญาเพื่อกีดกันธุรกิจคู่แข่ง ฯลฯ ทั้งนี้ได้มีการพัฒนาและใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อจำกัดการค้าเสรีต่อการประกอบธุรกิจของผู้อื่น อีกทั้งกฎหมายและกฎระเบียบที่มีอยู่ก็ไม่ได้ได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้ทันต่อสถานการณ์ทางการค้าที่แปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว บางประเด็นก็ไม่สามารถนำกฎระเบียบมาบังคับใช้อย่างได้ผล หรือไม่มีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติ จึงเห็นควรให้นำปัญหาทางการค้าที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าเสรีและเป็นธรรมมาศึกษาจัดทำรายงานและข้อเสนอแนะต่อบทบัญญัติของกฎหมายและกฎระเบียบทางการค้า เพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุงสาระของบทบัญญัติของกฎหมายให้ทันต่อสถานการณ์ทางการค้าที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้เกิดการค้าเสรีและเป็นธรรมยิ่งขึ้น

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเจรจาลงนามให้สัตยาบันหนังสือสัญญาความตกลงจัดตั้งเขตการค้าเสรีกับประเทศต่าง ๆ รวมทั้งเข้าสู่การเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ซึ่งจะต้องมีการปรับกฎระเบียบทางการค้าให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้มีการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีและเป็นธรรม ไทยจึงต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายการแข่งขันทางการค้า (Competition Law) ให้สอดคล้องกับข้อตกลงภายใต้นโยบายทางการค้า (Trade Policy) ขององค์การการค้าโลก ดังนั้น คณะกรรมาธิการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน มอบหมายให้คณะอนุกรรมการการพาณิชย์และคณะทำงาน การสนับสนุนให้ผู้ประกอบธุรกิจแข่งขันได้อย่างเสรีและเป็นธรรม พิจารณาศึกษาพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ส่งเสริมให้มีการประกอบธุรกิจอย่างเสรีและเป็นธรรม อีกทั้งป้องกันการผูกขาดตลาด ลด หรือจำกัดทางการค้าโดยตรง เพื่อให้สาระของกฎหมายมีความทันสมัย และสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการค้า อีกทั้งให้มีผลบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการระงับหรือยับยั้งพฤติกรรม ที่ละเมิดการแข่งขันทางการค้าเสรีและเป็นธรรม

คณะกรรมาธิการได้มีข้อคิดเห็นในกฎหมายอื่นที่อาจจะมีผลต่อการแข่งขันทางการค้า เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้น^๑ แต่ได้สรุปว่า การนำกฎหมายมาศึกษาพร้อมกันทั้งหมดจะใช้เวลาและทรัพยากรที่มากเกินไปที่กำหนด จึงมีมติเลือกศึกษาเฉพาะกฎหมายนี้เพียงฉบับเดียว

^๑ นอกจากพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ยังมีกฎหมายที่มีผลกระทบต่อการค้าเสรีและเป็นธรรมในวงกว้างด้วย เช่น พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พระราชบัญญัติสุรา (สามทับ) พระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศและพระราชบัญญัติมาตรการปกป้องจากการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น

ความเป็นมาของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นกฎหมายที่ได้รับการพัฒนาจากพระราชบัญญัติการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ปรับปรุงมาจากพระราชบัญญัติการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๙๐ โดยมีการปรับปรุงแก้ไขกรอบการควบคุมเป็นระยะ ๆ ตามลำดับเริ่มจาก ๑) ราคาขายปลีก ๒) ราคาขายส่ง ๓) ระบบการค้าผู้ขายน้อยราย (Oligopoly) และตลาดผูกขาด (Monopoly) อย่างไรก็ตามกฎหมายนี้ยังไม่สามารถครอบคลุมและป้องกันพฤติกรรมเอาเปรียบทางการค้าของผู้ประกอบการรายใหญ่ที่ใช้อำนาจเหนือตลาดไปจำกัดการแข่งขันเสรีและเป็นธรรมเนื่องจากผู้ประกอบการจะเสาะแสวงหาวิธีการทางธุรกิจในรูปแบบใหม่รวมทั้งเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อรักษาหรือเพิ่มขีดความสามารถอยู่เสมอ ผู้ที่สามารถเข้าถึงและทำได้ก่อนก็มักจะกีดกันผู้มาที่หลังเสมอถือว่าเป็นหลักการโดยปกติของธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงอันส่งผลให้เกิดพฤติกรรมผูกขาดการแข่งขันไม่ให้ผู้อื่นนำสินค้าที่ตนเองมาจำหน่ายได้อย่างเสรีไปด้วย

ต่อมา กรมการค้าภายในได้มอบหมายให้ นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ ผู้อำนวยการกองวิชาการ (ตำแหน่งในปี พ.ศ. ๒๕๓๒) เป็นคณะทำงานและเลขานุการยกร่างกฎหมายการแข่งขันทางการค้า ซึ่งได้เชิญคณาจารย์ผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านกฎหมายทางการค้าทั้งในและระหว่างประเทศมาร่วมเป็นคณะทำงานร่างกฎหมาย คณะทำงานฯ มีความเห็นว่า กฎหมายฯ ของประเทศเยอรมันและเกาหลีใต้มีบทบัญญัติและข้อบังคับที่สอดคล้องกับสภาพทางการค้าตลาดสินค้าและบริการของไทย จึงได้ใช้กฎหมายของ ๒ ประเทศนี้ เป็นต้นแบบในการยกร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าฉบับปัจจุบัน

ในภาพรวม สภาพทางการค้า ตลาดสินค้าและบริการของไทย เป็นตลาดขนาดเล็ก มีลักษณะของการแข่งขันทางการค้าแบบกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด (Monopolistic Competition) อีกทั้งสินค้าหรือบริการแต่ละประเภทก็มีผู้ประกอบการแข่งขันน้อยราย²(Oligopoly) เสียส่วนมาก การยกร่างกฎหมายจึงใช้แนวทางควบคุมพฤติกรรมทางการค้าของผู้ที่มีอำนาจผูกขาดหรือมีอำนาจเหนือตลาดเป็นหลัก ตามด้วยการควบคุมโครงสร้างตลาดและราคาสินค้าหรือบริการแต่ละประเภทในตลาดโดยมีหลักเกณฑ์สำคัญในการปฏิบัติ ๒ ข้อ คือ ๑) ยึดถือนิยามของผู้มีอำนาจผูกขาดหรือเหนือตลาด ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ เป็นหลักในการพิจารณาเบื้องต้น และ ๒) ตรวจสอบและพิจารณาพฤติกรรมกระทำผิดต่อพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า อันส่งผลกระทบต่อการค้าเสรีและเป็นธรรมตามที่ระบุไว้ใน หมวด ๓ ว่าด้วยการป้องกันการผูกขาดดังนี้

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

²ตลาดทางเศรษฐศาสตร์แบ่งออกได้ ๒ ประเภทคือ (๑) ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ (Perfect Competition Market) เป็นตลาดที่มีสินค้าและบริการผู้ซื้อผู้ขายจำนวนมาก และไม่มีพฤติกรรมเอาเปรียบเนื่องจากไม่สามารถกำหนดราคาหรือจำกัดช่องทางตลาดหรือการแข่งขันได้ จัดเป็นการค้าที่ได้ผลประโยชน์จากกำไรเป็นแรงจูงใจในการแข่งขันอย่างเดียว เช่น ตลาดซื้อขายหลักทรัพย์และเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม มีผู้ให้ข้อคิดเห็นว่า ตลาดแบบนี้เป็นตลาดในอุดมคติหรือทางทฤษฎีเท่านั้น แม้แต่ตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทยก็ยังไม่ใช้ตลาดแข่งขันสมบูรณ์อยู่ดี และ (๒) ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ (Imperfectly Competitive Market) เป็นตลาดที่ราคาและปริมาณสินค้าถูกกำหนดโดยผู้ประกอบการที่มีอิทธิพลหรือมีอำนาจควบคุมตลาด แบ่งออกได้อีก ๓ ประเภทย่อย ได้แก่ (๒.๑) ตลาดผูกขาดโดยสมบูรณ์ (Pure Monopoly) โดยผู้ผลิตหรือขายรายเดียว (๒.๒) ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย (Oligopoly) โดยมีสินค้าหรือบริการแต่ละชนิดจะมีผู้แข่งขัน ๒-๖ ราย และ (๒.๓) ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด (Monopolistic Competition) โดยสินค้าหรือบริการแต่ละชนิดจะมีผู้แข่งขัน ๘-๑๕ ราย ทั้งนี้ ยังต้องพิจารณานาขนาดและขอบเขตของตลาดด้วย เพราะตลาดขนาดเล็กจะมีแนวโน้มไปสู่ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ได้ทั้ง ๓ แบบย่อยมากที่สุด

(๑) กำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือขายสินค้าหรือค่าบริการอย่างไม่เป็นธรรม

(๒) กำหนดเงื่อนไขในลักษณะที่เป็นการบังคับโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม อย่างไม่เป็นธรรม ให้ผู้ประกอบการธุรกิจอื่นซึ่งเป็นลูกค้าของตนต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ หรือการจำหน่ายสินค้า หรือต้องจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อหรือขายสินค้า การได้รับหรือให้บริการ หรือในการจัดหาสินค้าจากผู้ประกอบการธุรกิจอื่น

(๓) ระวัง สด หรือจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ การจำหน่าย การส่งมอบ การนำเข้ามา ในราชอาณาจักรโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทำลายหรือทำให้เสียหายซึ่งสินค้าเพื่อลดปริมาณให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด

(๔) แทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการรวมธุรกิจ อันอาจก่อให้เกิดการผูกขาด หรือความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดร่วมกับผู้ประกอบการธุรกิจอื่นกระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่ง หรือบริการใด บริการหนึ่งในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดราคาขายสินค้าหรือบริการเป็นราคาเดียวกัน หรือตามที่ตกลงกัน หรือจำกัดปริมาณการขายสินค้าหรือบริการ

(๒) กำหนดราคาซื้อสินค้าหรือบริการเป็นราคาเดียวกัน หรือตามที่ตกลงกัน หรือจำกัดปริมาณการรับซื้อสินค้าหรือบริการ

(๓) ทำความตกลงร่วมกันเพื่อเข้าครอบครองตลาดหรือควบคุมตลาด

(๔) กำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขในลักษณะสมรู้กัน เพื่อให้ฝ่ายหนึ่งได้รับการประมูล หรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ หรือเพื่อมิให้ฝ่ายหนึ่งเข้าแข่งขันราคาในการประมูลหรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ

(๕) กำหนดแบ่งท้องที่ที่ผู้ประกอบการธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่ายหรือลดการจำหน่ายสินค้าหรือบริการได้ในท้องที่นั้น หรือกำหนดลูกค้าที่ผู้ประกอบการธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่ายสินค้า หรือบริการให้ได้โดยผู้ประกอบการธุรกิจอื่นจะไม่จำหน่ายสินค้าหรือบริการนั้นแข่งขัน

(๖) กำหนดแบ่งท้องที่ที่ผู้ประกอบการธุรกิจแต่ละรายจะซื้อสินค้าหรือบริการได้ หรือกำหนดตัวผู้ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจจะซื้อสินค้าหรือบริการได้

(๗) กำหนดปริมาณของสินค้าหรือบริการที่ผู้ประกอบการธุรกิจแต่ละรายจะผลิต ซื้อ จำหน่าย หรือบริการ เพื่อจำกัดปริมาณให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด

(๘) ลดคุณภาพของสินค้าหรือบริการให้ต่ำกว่าที่เคยผลิต จำหน่าย หรือให้บริการ โดยจำหน่ายในราคาเดิมหรือสูงขึ้น

(๙) แต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดแต่ผู้เดียวเป็นผู้จำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ อย่างเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน

(๑๐) กำหนดเงื่อนไขหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อหรือการจำหน่ายสินค้าหรือการบริการ เพื่อให้ปฏิบัติเป็นแบบเดียวกันหรือตามที่ตกลงกัน

ในกรณีที่มีความจำเป็นทางธุรกิจที่ต้องกระทำการตาม (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) ในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่ง ให้ผู้ประกอบการยื่นคำขออนุญาตต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับผู้ประกอบธุรกิจซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่ว่าจะความสัมพันธ์นั้นจะเป็นโดยทางสัญญา นโยบาย ความเป็นหุ้นส่วน การถือหุ้น หรือมีความสัมพันธ์ในลักษณะอื่นใดทำนองเดียวกัน ดำเนินการใด ๆ เพื่อให้บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรที่ประสงค์จะซื้อสินค้าหรือบริการมาใช้เอง ต้องถูกจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรโดยตรง

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการใด ๆ อันมิใช่การแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และมีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหาย ชัดขวาง กีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจอื่น หรือเพื่อมิให้ผู้อื่นประกอบธุรกิจ หรือต้องล้มเลิกการประกอบธุรกิจ

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดที่มีส่วนแบ่งตลาดเกินกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้า ระบุ หยุต หรือเปลี่ยนแปลงมีส่วนแบ่งตลาด ในการนี้คณะกรรมการอาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการปฏิบัติไว้ด้วยก็ได้

ทั้งนี้สาระสำคัญของมาตรา ๒๕ ถึงมาตรา ๒๙ จัดเป็นข้อห้ามที่มีบทลงโทษเป็นอาญา ในมาตรา ๕๑ มีโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับอย่างเดียวกันทั้งหมด ส่วนการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการฯ จะกล่าวโทษไว้ในมาตรา ๕๒ ซึ่งก็มีโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ เช่นเดียวกัน

กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบปฏิบัติต่างๆ ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

เพื่อให้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลในทางปฏิบัติ มีความชัดเจน และโปร่งใส จึงต้องมีกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบปฏิบัติต่างๆ ออกมาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้รู้ด้านเทคนิคการค้าและการตลาดมาเป็นผู้ให้ข้อมูลและร่วมพิจารณา รูปแบบลักษณะการแข่งขันที่ผูกขาด จำกัดช่องทางตลาดและพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ดังนี้

๑. กฎกระทรวง แต่งตั้งบุคคลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง การกำหนดหน่วยงานและอำนาจหน้าที่ของบุคคลที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๓

๓. ระเบียบคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าด้วยการมอบอำนาจเปรียบเทียบ พ.ศ. ๒๕๔๙ สำหรับเลขาธิการและพนักงานเจ้าหน้าที่ในระดับ ๗ ขึ้นไป

๔. ประกาศ เรื่อง อัตราการเปรียบเทียบทำระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนและอัตราการเปรียบเทียบ พ.ศ. ๒๕๔๙ (ฐานความผิดและอัตราค่าปรับ)

๕. ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ว่าด้วยแนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกกับผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย พ.ศ. ๒๕๔๙

๖. ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่องหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พ.ศ. ๒๕๕๐

๗. ระเบียบคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าด้วยการรับเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๐

๘. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ว่าด้วยแนวทางการรับเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๑

ทั้งนี้ กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นการดำเนินการซึ่งได้คำนึงถึงพฤติกรรมทางการค้าเสรีและเป็นธรรมมากขึ้น อีกทั้งได้มีการพิจารณาถึงบทบาทของผู้ประกอบการต่างชาติที่เข้ามาดำเนินธุรกิจในประเทศไทยและความเชื่อมโยงกับเครือข่ายของนิติบุคคลหรือผู้ประกอบการต่างประเทศมากขึ้นด้วย **ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาโดยสังเขป**

เนื่องจากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้ามุ่งที่จะส่งเสริมให้มีการประกอบธุรกิจอย่างเสรีและเป็นธรรม อีกทั้งป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาด ลด หรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ เท่าที่ผ่านมาได้มีการร้องเรียน (๒๕๔๒ – ก.ค. ๒๕๕๗) รวมทั้งสิ้น ๙๓ เรื่อง สามารถแบ่งออกตามเงื่อนไขร้องเรียนตามข้อห้ามได้ ๓ มาตรา คือ

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ใช้อำนาจเหนือตลาดกระทำการอย่างไม่เป็นธรรมจำนวน ๑๘ เรื่อง

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นกระทำการผูกขาด ลด หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดจำนวน ๒๒ เรื่อง

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้กระทำการอันมิใช่การแข่งขันโดยเสรีอันมีผลเสียหายต่อธุรกิจ หรือต้องล้มเลิกการประกอบธุรกิจ จำนวน ๕๓ เรื่อง

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้ดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนตามขั้นตอนที่กำหนด และดำเนินการพิจารณาในรอบของกฎหมายและมีข้อสรุปโดยย่อดังตารางนี้

ขั้นตอนการดำเนินการ(ถึงวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗)	จำนวนเรื่อง
พิจารณาแล้วไม่พบความผิดพิจารณาจากประเด็นอำนาจเหนือตลาด และมูลค่าตลาดที่เข้าข่ายข้อจำกัดหรือผูกขาดและการแข่งขัน	๘๑
พิจารณาแล้วส่งอัยการ (คณะกรรมการสั่งไม่ฟ้อง ๒ เรื่อง และสั่งฟ้อง แต่อัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้อง ๑ เรื่อง)	๓
รอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า	๕
อยู่ในระหว่างดำเนินการของคณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญ	๐
อยู่ในระหว่างดำเนินการของคณะอนุกรรมการสอบสวน	๔
รวมทั้งสิ้น	๙๓

ที่มาของข้อมูล: สถิติ ของ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

เมื่อไทยได้จัดทำสนธิสัญญาความตกลงเปิดการค้าเสรีกับประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น เกาหลี และเกาหลี ทุกประเทศได้มีการหารือในตัวกฎหมายนี้ของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหภาพยุโรป (แต่การเจรจาได้ยุติไปก่อนเนื่องจากการเปลี่ยนรัฐบาล) ได้เรียกร้องให้ไทยปรับปรุงกฎหมายและการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้ความสมบูรณ์มากขึ้น ในประเด็นดังต่อไปนี้

ก) การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย

- การรวบรวมกิจการ (ซึ่งมีประเด็นในรายละเอียดที่ฝ่ายไทยกำหนดเงื่อนไขขนาดของกิจการก่อนและหลังการรวบรวม และวิธีการขออนุญาตตามประเภทของธุรกิจที่รวบรวม)

- ให้รัฐวิสาหกิจยังคงมีสิทธิผูกขาดในการดำเนินการ แต่ต้องไม่ไปจำกัดการแข่งขันทางการค้า

- ลดการสนับสนุนของรัฐ เพื่อไม่ไปจำกัดการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ

ข) การปฏิบัติตามกฎหมาย

- ให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และป้องกันการละเมิด เช่น การใช้อำนาจเหนือตลาด การควบรวมธุรกิจ เป็นต้น

- ให้ใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพโปร่งใสและไม่เลือกปฏิบัติ

- ให้เพิ่มความร่วมมือทางวิชาการและมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของทั้งสองประเทศ

สำหรับข้อเสียดังกล่าวได้เสนอเป็นนิยามเพิ่มเติม “การปฏิบัติที่จำกัดการแข่งขัน” หมายถึง การดำเนินการทางธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขัน ได้แก่ (ก) ข้อตกลงที่จำกัดการแข่งขันระหว่างคู่แข่งระดับเดียวกันในตลาด (ข) การใช้อำนาจเหนือตลาดโดยมิชอบ รวมถึงการกำหนดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง (ค) ข้อตกลงที่จำกัดการแข่งขันของผู้ประกอบการต่างระดับกันในตลาด และ (ง) การรวมกิจการและการซื้อกิจการที่เป็นการจำกัดการแข่งขัน

การดำเนินงาน

คณะกรรมการประกอบธุรกิจได้อย่างเสรีและเป็นธรรมได้มีการจัดประชุมหารือและกำหนดประเด็นที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการแข่งขันทางการค้า จัดทำรายงานและข้อเสนอแนะเป็นประเด็นได้ดังนี้คือ

๑) คำนิยามในมาตรา ๓ ที่อาจไม่ครอบคลุมหรือครอบคลุมมากเกินไป เช่น การมีอำนาจเหนือตลาด รูปแบบธุรกิจในเครือหรือธุรกิจในกลุ่ม และการควบรวมธุรกิจ

๒) การตีความที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากสาระสำคัญของกฎหมาย

๓) ความได้เปรียบทางการค้าอันเนื่องมาจากสถานะและการดำเนินธุรกิจของรัฐวิสาหกิจที่แข่งขันกับเอกชน จึงควรกำหนดยกเว้นเฉพาะกิจการที่ดำเนินการตามนโยบายของรัฐเพื่อประโยชน์แห่งสาธารณะ หรือเป็นการจัดให้มีสาธารณูปโภคแก่ประชาชน

๔) พฤติกรรมการทำธุรกิจที่เข้าข่ายการจำกัดการแข่งขันที่เป็นธรรม ในมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ เช่น การรวมธุรกิจเดียวกันให้มีขนาดใหญ่ขึ้นและมีอำนาจเหนือตลาด การทำสัญญาหรือข้อตกลงทางการค้าที่มีผลต่อการผูกขาด หรือจำกัดการแข่งขัน

๕) ให้คณะกรรมการแข่งขันทางการค้าในหมวด ๑ ของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นองค์กรที่มีความอิสระในการดำเนินงาน^๓ มาทำหน้าที่ดูแลบังคับใช้กฎหมาย

๖) ให้ลดหย่อนโทษหากผู้กระทำความผิดให้ความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนสอบสวน

^๓ได้มีการเสนอเปลี่ยนชื่อ “องค์กรอิสระ” (หมายถึง “องค์กรที่มีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน”) เป็น “องค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ” เพื่อให้มีสื่อความหมายที่ชัดเจนขึ้น

๗) ควรให้คณะกรรมการฯ มีขั้นตอนการฟ้องร้องดำเนินคดีที่เหมาะสมหากอัยการสูงสุดมีความเห็นต่างไม่ฟ้องในมาตรา ๑๖ แม้ว่าจะได้หารือร่วมกันจนสุดสิ้นแล้ว

๘) ควรให้คณะกรรมการฯ กำหนดบทลงโทษเป็น ๒ ระดับ คือ โทษทางอาญาและโทษทางปกครอง เพื่อให้มีความยืดหยุ่นกับผู้กระทำผิด และมีผลบังคับใช้ได้ทันต่อเหตุการณ์

การจัดทำรายงานการศึกษา

กำหนดให้ทำรายงานโดยระบุปัญหา ข้อเสนอแนะและเหตุผลตามปัญหาและข้อเสนอแนะนั้นเป็นส่วน ๆ และให้นำเสนอผลการศึกษาผ่านคณะอนุกรรมการพาณิชย์ก่อน เพื่อนำเสนอไปยังคณะกรรมการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน ต่อไป

ประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไขพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นกฎหมายทางเศรษฐกิจที่ใช้พฤติกรรมทางการค้าที่เข้าข่ายการกระทำอันเป็นความผิดต่อการค้าเสรีและเป็นธรรมมาเป็นเกณฑ์การพิจารณา ซึ่งมีความยากและซับซ้อนทางเทคนิคทางการค้ามากกว่ากฎหมายทั่วไป ดังนั้น การพิจารณาสาระสำคัญของกฎหมายและการตีความในหลาย ๆ กรณี จะต้องมึนักวิชาการและนักธุรกิจมาให้ข้อมูล อีกทั้งต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สำหรับกรรมการแต่ละท่าน ก็จะต้องมีความรู้ด้านการประกอบธุรกิจ วิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งการแข่งขันและการค้าที่เปลี่ยนไปกับเทคโนโลยีอย่างทันต่อเหตุการณ์

เพื่อให้การทำรายงาน การอธิบายที่มาของประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข อีกทั้งการนำเสนอผลการศึกษามีความง่ายต่อการอ่านและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จึงขอเสนอประเด็นเป็นข้อ ๆ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ คำนิยามในมาตรา ๓ ที่อาจไม่ครอบคลุม หรือ ครอบคลุมมากเกินไป เช่น การมีอำนาจเหนือตลาด รูปแบบธุรกิจในเครือหรือ ธุรกิจในกลุ่ม และการควบรวมธุรกิจ

นิยาม ๑ “ผู้ประกอบธุรกิจ” หมายความว่า ผู้จำหน่าย ผู้ผลิตเพื่อจำหน่าย ผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย หรือผู้ซื้อเพื่อผลิตหรือจำหน่ายต่อซึ่งสินค้าหรือผู้ให้บริการในธุรกิจ

คำอธิบายปัญหา ปัจจุบันธุรกิจการค้าสินค้าและบริการได้มีการพัฒนาไปมากเกิดผู้ประกอบการในรูปแบบใหม่ คือกิจการที่มีรายได้จากไปถือหุ้นในบริษัทอื่นเป็นหลัก โดยมีได้ทำหรือทำกิจกรรมทางการค้าโดยตรง เรียกกันว่า “บริษัท โฮลดิ้ง คอมพานี (Holding Company)” แบ่งได้ ๒ ประเภท คือ ๑) ประเภทที่ถือหุ้นในบริษัทอื่นเพียงอย่างเดียวโดยไม่ทำกิจการทางการค้าและ ๒) ประเภทที่ถือหุ้นบริษัทอื่นและยังมีกิจการของตัวเองควบไปด้วยกัน อันเป็นประเภทกิจการที่อาจอยู่นอกนิยามข้างต้นนี้ ทั้งนี้ บริษัท โฮลดิ้ง คอมพานี อาจใช้สิทธิในการถือหุ้นมาถือสิทธิพลหรืออำนาจเหนือตลาดต่อการค้าเสรีในทางที่ฝ่าฝืนหรือการทำผิดภายใต้กฎหมายนี้ได้ (อาจต้องมีนิยามของ บริษัท โฮลดิ้ง คอมพานี ไว้ด้วย) ซึ่ง คณะกรรมการ ฯ อาจจะต้องกำหนดแนวทางการพิจารณาประเด็นความผิดเพิ่มเติมไว้ด้วย เนื่องจากเกณฑ์การพิจารณาในภาพรวมยังต้องเริ่มที่ประเภทสินค้า สัดส่วนในตลาด ขนาดของธุรกิจ การเป็นผู้มีอำนาจ

^๕ในกรณีที่กฎหมายต้องใช้เกณฑ์การพิจารณาทางเทคนิคและเป็นเรื่องที่ยากแก่การเข้าใจ บางประเทศ เช่น ญี่ปุ่น จะกำหนดตัวกรรมการโดยเน้นคุณสมบัติที่เหมาะสมโดยมีเงื่อนไขขอการแต่งตั้งรับความรู้ความเข้าใจที่สามารถวัดได้ (โดยการสอบ หรือวิธีอื่น) แต่ละท่านที่ผ่านการคัดเลือกจะเป็นผู้ที่มีความเหมาะสม (Qualified Persons หรือ Authorized Persons) ไม่ใช่เป็นผู้ที่ได้รับเชิญโดยตำแหน่งทั้งหมด

เหนือตลาด และพฤติกรรมทางการค้าที่เข้าข่ายความผิดตามลำดับ อาจยังต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้จริง หรือผู้ทรงคุณวุฒิมาช่วยพิจารณาให้ความเห็นด้วย

แนวทางการแก้ไข เสนอคำ “ผู้ประกอบการธุรกิจโฮลดิ้ง” ใส่ไว้ในมาตรา ๓ ว่าด้วยนิยามของผู้ประกอบการธุรกิจ ดังนี้ “ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้จำหน่าย ผู้ผลิตเพื่อจำหน่าย ผู้ส่งหรือนำเข้ามา ในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย หรือผู้ซื้อเพื่อผลิตหรือจำหน่ายต่อซึ่งสินค้าหรือผู้ประกอบการโฮลดิ้ง หรือผู้ให้บริการในธุรกิจ ทั้งนี้เพื่อให้มีความชัดเจนและง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ

ประเด็นที่ ๒ การตีความที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากสาระสำคัญของกฎหมาย

คำอธิบายปัญหา ในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า มาตรา ๓ “ธุรกิจ” หมายความว่า กิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การเงิน การประกันภัย และการบริการ และให้หมายความรวมถึงกิจการอื่นที่กำหนดโดยกฎกระทรวงขณะที่พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ในมาตรา ๔ “ธุรกิจ” หมายความว่า กิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การบริการ หรือกิจการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

จะเห็นได้โดยง่ายว่า “ธุรกิจ” ที่พระราชบัญญัติทั้งสองมีผลใช้บังคับก็เป็นธุรกิจประเภทเดียวกัน เมื่อพิจารณาตามนิยามของ “ธุรกิจ” ภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ มีความครอบคลุมได้กว้างกว่า แต่มีข้อโต้แย้งว่า อาจต้องพิจารณากิจการบางประเภท ว่าเป็น “ธุรกิจ” ภายใต้กฎหมายนี้หรือไม่ ขณะที่ นิยามของ “ธุรกิจ” ภายใต้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า จะกำหนดประเภทธุรกิจไว้ในกฎกระทรวงประเภทธุรกิจที่ไม่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงก็จะไม่อยู่ภายใต้กฎหมายนี้ ถึงแม้ว่าจะสามารถออกประกาศรวมประเภทธุรกิจดังกล่าวเพิ่มเติมในภายหลังก็ตาม

แนวทางแก้ไข ในประเด็นนี้คณะทำงานส่วนใหญ่มีความเห็นให้ใช้นิยาม “ธุรกิจ” ตามเดิมเนื่องจากเห็นว่า เป็นเจตนารมณ์ของกฎหมายแต่ละฉบับที่อาจมีวัตถุประสงค์และที่มาของการใช้ต่างกัน และมีความเป็นไปได้ที่กฎหมายที่ใช้จะมีความเกี่ยวข้องกันในบางประเด็น ซึ่งในภาพรวมและหากเป็นไปได้ คณะทำงาน ฯ ก็มีความเห็นว่า ควรใช้นิยามเดียวกัน

ประเด็นที่ ๓ ความได้เปรียบทางการค้าอันเนื่องมาจากสถานะและการดำเนินธุรกิจของรัฐวิสาหกิจที่แข่งขันกับเอกชน

คำอธิบายปัญหา ในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าในมาตรา ๔ ได้ยกเว้นกิจการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ซึ่งมีกฎหมายรับรอง และมีวัตถุประสงค์ดำเนินการทางธุรกิจ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของเกษตรกรและธุรกิจอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งในความเป็นจริง กิจการตามมาตรา ๔ ที่ได้รับการยกเว้น อาจใช้ความได้เปรียบนี้เข้ามามีบทบาทในการแข่งขันกับกิจการทั่วไปเมื่อใดก็ได้ ซึ่งได้เกิดขึ้นมาแล้วจากกลุ่มรัฐวิสาหกิจ ทำให้การแข่งขันไม่เป็นธรรม

แนวทางแก้ไข ที่ประชุมคณะทำงาน ฯ เห็นว่าการกระทำของกิจการที่ระบุไว้ในมาตรา ๔ น่าจะมีเพียงแต่รัฐวิสาหกิจเท่านั้นที่มีพฤติกรรมเข้าข่ายการแข่งขันภายใต้กฎหมายนี้ แต่ก็มีรัฐวิสาหกิจอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่มียุทธประสงค์ในการใช้เงื่อนไขในการเอาเปรียบทางการค้ากับผู้อื่น จึงได้ให้ความเห็นชอบในการแยกรัฐวิสาหกิจออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มรัฐวิสาหกิจที่เข้ามามีบทบาทแข่งขันกับภาคธุรกิจโดยตรง เสนอให้เข้าไปอยู่ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ และ ๒) กลุ่มรัฐวิสาหกิจที่มีกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ เสนอให้ได้รับการยกเว้นตามเดิมโดยให้ระบุในมาตรา ๔ (๒) ไว้ดังนี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่การกระทำของ

(๑) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่ดำเนินการตามกฎหมายหรือนโยบายของรัฐที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือจัดให้มีสาธารณูปโภค

(๓) กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ซึ่งมีกฎหมายรับรอง และมีวัตถุประสงค์ดำเนินการทางธุรกิจเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของเกษตรกร

(๔) ธุรกิจตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งอาจกำหนดให้ยกเว้นการใช้บังคับทั้งฉบับหรือแต่เฉพาะบทบัญญัติหนึ่งบทบัญญัติใดของพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

ประเด็นที่ ๔ พฤติกรรมการทำธุรกิจที่เข้าข่ายการจำกัดการแข่งขันที่เป็นธรรม ในมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ เช่น การรวมธุรกิจเดียวกันให้มีขนาดที่ใหญ่ขึ้นและมีอำนาจเหนือตลาด การทำสัญญาหรือข้อตกลงทางการค้าที่มีผลต่อการผูกขาด หรือจำกัดการแข่งขัน

คำอธิบายปัญหา ในภาพรวม มาตรา ๒๕ - มาตรา ๒๘ เป็นข้อกำหนดที่เป็นข้อห้ามด้านพฤติกรรมที่มีผลต่อการผูกขาดทางการค้า (หมวด ๓) ซึ่งต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความรู้ความเข้าใจด้านการค้าการแข่งขัน ในระดับทรงคุณวุฒิมาชี้แจงให้เกิดความโปร่งใสในการพิจารณา อีกทั้งต้องมีการบันทึกเป็นประวัติฐานข้อมูลที่มีความชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหรือเทียบเคียงในกรณีที่เกิดเหตุซ้ำอีก ประเด็นนี้จึงขึ้นอยู่กับนิยามที่ครอบคลุมหรืออธิบายพฤติกรรมที่เข้าข่ายการแข่งขันไม่เป็นธรรม และประกาศว่าด้วยการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้มีการพิจารณาประเด็นพฤติกรรมอย่างเป็นกลางและโปร่งใส

แนวทางแก้ไข เนื่องจากพฤติกรรมที่ถูกร้องเรียนมีได้หลายรูปแบบและเป็นวิธีการที่มีการพัฒนาไปเรื่อย ๆ ทำให้ยากแก่บุคคลากรภาครัฐในการติดตามข้อมูลประกอบความเข้าใจ จึงเห็นควรให้นำประกาศที่เกี่ยวข้องมาร่วมพิจารณาและให้ออกเป็นประกาศ กฎระเบียบหรือวิธีปฏิบัติเพิ่มเติม เพื่อให้มีความโปร่งใสและใช้เป็นเครื่องมือหรือวิธีปฏิบัติพื้นฐานสำหรับกรณีร้องเรียนในรายต่อ ๆ ไป

คำอธิบายปัญหา ข้อความในมาตรา ๒๘ มีความหมายครอบคลุมพฤติกรรมที่เป็นข้อห้ามและอยู่นอกเหนือข้อกำหนดของ มาตรา ๒๕ - มาตรา ๒๘ ต้องถือว่าเป็นข้อห้ามในพฤติกรรมที่มีผลผูกขาดของ หมวด ๓ ที่เหลือทั้งหมด ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่า จะเป็นการติดตามรูปแบบพฤติกรรมทางการค้าในรูปแบบใหม่ที่มีผลเป็นการผูกขาดดังกล่าว

แนวทางแก้ไข ประเด็นสำคัญอยู่ที่พฤติกรรมในรูปแบบใหม่หรือเกิดจากการพัฒนาทางการค้าซึ่งมีผลต่อการผูกขาด การนำมาพิจารณาจะเป็นกรณีที่เกิดขึ้นครั้งแรกซึ่งจะต้องมีการพิจารณาที่ถูกต้องกับความเป็นจริงเป็นบรรทัดฐาน รูปแบบนี้อาจอยู่นอกเหนือความรู้ความสามารถของผู้ทรงคุณวุฒิที่แต่งตั้งไปแล้ว จึงควรมีการรวบรวมไว้เป็นฐานข้อมูลกลางที่ทันต่อเหตุการณ์ หรือมีการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องใน มาตรา ๑๒ มาช่วยทำความเข้าใจที่ดีที่สุดด้วย

ประเด็นที่ ๕ ให้คณะกรรมการแข่งขันทางการค้าในหมวด ๑ ของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นองค์กรที่มีกิจกรรมดำเนินงานอย่างอิสระ มาทำหน้าที่ดูแลบังคับใช้กฎหมาย

⁵ มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการใด ๆ อันมิใช่การแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และมีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหาย ชัดขวาง กีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจอื่น หรือเพื่อมิให้ผู้อื่นประกอบธุรกิจ หรือต้องล้มเลิกการประกอบธุรกิจ

คำอธิบายปัญหา ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ หมวด ๑ มาตรา ๖ ได้กำหนดให้กรรมการในคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยตำแหน่ง ๓ ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถจำนวน ๘ - ๑๒ คน และมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๘ ในการพิจารณาและดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ในพระราชบัญญัติทั้งหมด สามารถให้คุณให้โทษต่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงต้องมีความเป็นกลาง ไม่ถูกแทรกแซงจากบุคคลภายนอกแต่อย่างใด คณะทำงาน ฯ จึงมีความเห็นว่า กรรมการทั้งหมดและวิธีดำเนินการควรมีความเป็นอิสระ โดยสมบูรณ์ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณของรัฐ กรรมการแต่ละท่านควรมีคุณสมบัติด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ นอกเหนือจากที่กำหนดในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ว่าด้วยความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขา เพื่อให้ผลการพิจารณามีความเที่ยงธรรมและยุติธรรม

แนวทางแก้ไข คณะทำงาน ฯ มีความเห็นโดยรวมว่า ๑) ควรให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรม พิจารณา ใ้ส่วน ฯลฯ ปราศจากการแทรกแซงจากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และ ๒) กรรมการแต่ละท่าน ควรมีคุณสมบัติตามที่ระบุใน มาตรา ๖ และมาตรา ๗ และได้รับการยอมรับในด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณ (อาจมีความจำเป็นต้องปรับปรุงสาระสำคัญใน มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ร่วมด้วย)

ประเด็นที่ ๖ ให้มีการลดหย่อนโทษ หากผู้กระทำความผิดให้ความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนสอบสวน

คำอธิบายปัญหา มาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๖ ได้กำหนดเงื่อนไขและโทษไว้สำหรับผู้ที่กระทำความผิดภายใต้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ หมวด ๗ บทกำหนดโทษและความในมาตรา ๕๓ ก็มีโทษสำหรับผู้เปิดเผยข้อมูลที่ฟังสงวนไว้ไม่เปิดเผย แต่ได้ยกเว้นให้กับผู้ที่เปิดเผยข้อมูลหรือข้อเท็จจริงในการปฏิบัติราชการหรือเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี แต่ยังไม่มามีมาตรการใดที่มีข้อความระบุงการลดโทษหรือยกเว้นให้ผู้กระทำความผิดหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดในกรณีที่ทำให้ความร่วมมืออันเป็นประโยชน์ต่อรูปคดีและการสืบสวนสอบสวนตามที่ระบุในกฎหมายอื่นจึงไม่มีแรงจูงใจสำหรับผู้กระทำความผิดในการให้ความร่วมมือ

อีกประการหนึ่งสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ เน้นที่พฤติกรรมกระทำความผิดทางเศรษฐกิจอันเป็นประเด็นที่หน่วยงานภาครัฐขาดความเชี่ยวชาญในทางปฏิบัติ เพื่อดำเนินการจึงเป็นความยุ่งยากมากกว่าปกติเมื่อมีการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริง อีกทั้งเป็นประเด็นสำคัญในการได้ข้อมูลที่มากพอต่อการพิจารณาลงความเห็นเพื่อพิสูจน์ความผิดนั้นตามมาตรา ๒๕ ถึงมาตรา ๓๐ ดังนั้น การได้ความร่วมมือจากผู้กระทำความผิดหรือผู้ที่มีส่วนร่วมต่อการดำเนินการสอบสวนจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่สำคัญมากต่อการลดขั้นตอนและเวลาดำเนินการของคณะกรรมการฯ

แนวทางแก้ไข เห็นควรให้มีการลดหรือยกเว้นโทษตามสมควรในมาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๖ อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดในมาตรา ๒๕ ถึงมาตรา ๓๐ ในกรณีที่คณะกรรมการฯ ได้รับความร่วมมือในการสืบสวนสอบสวนอันเป็นประโยชน์ทำให้ต่อการดำเนินการ จึงควรกำหนดให้ผู้กระทำความผิดส่วนหนึ่งถูกกันไว้เป็นพยานในคดีไม่เช่นนั้นจะดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดไม่ได้ หรือหาพยานหลักฐานไม่ได้ทั้งนี้ควรเพิ่มข้อความเป็นวรรคสาม ไว้ในมาตรา ๕๓

^๖กรรมการ ที่มีความรอบรู้ความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขามีคุณสมบัติเฉพาะบุคคลที่ดี ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณ ซึ่งได้มีการกล่าวอ้างอิงไว้ในเอกสารมาตรฐานสากล ว่า เป็น "ผู้ที่ผ่านเกณฑ์การทดสอบหรือตรวจสอบแล้ว (Qualified person)" หรือเป็น "ผู้ที่ได้รับอนุญาต (Authorized person)" อันหมายถึง บุคคลที่มีข้อมูลหรือหลักฐานชัดเจนว่า มีคุณสมบัติอย่างน้อยตรงตามวัตถุประสงค์

ประเด็นที่ ๗ ควรให้คณะกรรมการ ฯ มีขั้นตอนการฟ้องร้องดำเนินคดีที่เหมาะสมหากอัยการสูงสุดมีความเห็นต่างไม่ฟ้องในมาตรา ๑๖ แม้ว่าจะได้หารือร่วมกันจนสุดสิ้นแล้ว

คำอธิบายปัญหา ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๑ มาตรา ๑๖ ตามขั้นตอนพิจารณาและการดำเนินการของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อมีความเห็นควรสั่งฟ้องไปยังพนักงานอัยการแล้ว การแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีผลทำให้ประธานกรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ซึ่งมีผลในทางปฏิบัติไปในทางไม่ส่งฟ้อง

แนวทางแก้ไข ความเห็นแย้งนี้เป็นเงื่อนไขทางกฎหมายที่อัยการมีสิทธิใช้ก่อนเข้าสู่กระบวนการพิจารณา เพื่อให้คดีความมีความสมบูรณ์ครบถ้วนและมีความชัดเจนมากพอที่จะเอาผิดทางอาญาได้ และถือว่าเป็นความสมควรโดยปกติของการดำเนินคดี แต่ในประเด็นของการพิจารณาสาระของคดีการแข่งขันทางการค้าที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหลาย ๆ ด้าน ในการประกอบความเห็นของคณะกรรมการ ฯ และมีมติให้ส่งฟ้องในที่สุดน่าจะมีน้ำหนักมากพอที่จะให้อัยการยอมรับ เพื่อส่งฟ้องได้ ดังนั้นคณะทำงาน ฯ จึงเห็นควรให้มีการหารือระหว่างกันในข้อมูล ประเด็นสงสัยและการชี้แนะจนเป็นที่สุดกับอัยการสูงสุดเป็นขั้นตอนเพิ่มเติม หากอัยการสูงสุดยืนยันในความเห็นและเหตุผลไม่ส่งฟ้องก็ให้ประธานกรรมการนำมาหารือกับคณะกรรมการ ฯ อีกครั้งเพื่อดำเนินการส่งฟ้องได้เองต่อไป⁷

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า อัยการน่าจะรับรู้เรื่องนี้มาก่อนแล้วในขั้นตอนการสอบสวนของคณะอนุกรรมการ ในมาตรา ๑๔ (ซึ่งมีอัยการเป็นกรรมการอยู่ก่อนแล้ว) อัยการจะสามารถแนะนำหลักเกณฑ์วิธีการดำเนินงานในขั้นตอนการส่งฟ้องหรือไม่ฟ้องได้ส่วนหนึ่งถึงแม้จะไม่ใช่หน้าที่หลักของอัยการในคณะอนุกรรมการสอบสวน อย่างไรก็ตาม ความเห็นของอัยการในการไม่ส่งฟ้องอาจมีความคลาดเคลื่อนในความเข้าใจในสาระสำคัญทางเทคนิคของข้อมูลต่อความคิดเห็นของคณะกรรมการ ฯ หากได้ทำความเข้าใจถูกต้องครบถ้วนแล้วต่ออัยการสูงสุด และยังยืนยันในความเห็นไม่ส่งฟ้องประธานกรรมการจึงจะนำข้อคิดเห็นกลับไปหารือและดำเนินการทางอาญาต่อไปได้ ซึ่งเห็นว่าควรเพิ่มข้อความ ให้ประธานกรรมการส่งฟ้องได้ในวรรคสอง ของมาตรา ๑๖ ดังกล่าว

ประเด็นที่ ๘ ควรให้คณะกรรมการ ฯ กำหนดบทลงโทษเป็น ๒ ระดับ คือ โทษทางอาญาและโทษทางปกครอง เพื่อให้มีความยืดหยุ่นกับผู้กระทำผิด และมีผลบังคับใช้ได้ทันต่อเหตุการณ์

คำอธิบายปัญหา ในบางกรณีประเด็นความผิดที่เกิดโดยไม่เจตนาหรือเป็นความผิดสถานเบาที่อาจยอมความหรือยุติได้โดยเร็วคณะกรรมการ ฯ กลับไม่มีอำนาจดำเนินการลงโทษในทันทีเนื่องจากพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า กำหนดให้เป็นคดีความทางอาญาจึงต้องให้อัยการและศาลเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด

แนวทางแก้ไข จากข้อคิดเห็นตามความข้างต้น คณะทำงาน ฯ มีความเห็นว่า คณะกรรมการ ฯ ควรมีความยืดหยุ่นในการลงโทษปรับหรือใช้เกณฑ์โทษทางปกครองในเบื้องต้นหากยังฝ่าฝืนจึงจะให้โทษทางอาญาอีกทั้งควรระบุแยกประเภทหรือกรณีของข้อห้ามให้มีโทษในระดับปกครองและโทษทางอาญาให้ชัดเจนโดยให้กำหนดเงื่อนไขไว้ในมาตรา ๕๑ วรรคสอง และมาตรา ๕๒ วรรคสองตามลำดับ

⁷ การฟ้องคดีอาญา มาตรา ๒๘ (๒) (พระราชบัญญัติให้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาพุทธศักราช ๒๔๗๗ หมวด ๑ การฟ้องคดีอาญา) เปิดโอกาสให้ผู้เสียหายมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลได้ และในมาตรา ๒๘ (๑) ก็ให้อำนาจพนักงานอัยการในลักษณะเดียวกัน ทั้งนี้ ยังเปิดให้มีการฟ้องร่วมได้อีกด้วย

ข้อสังเกตในรายงานการพิจารณาศึกษา

เนื่องจากพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นกฎหมายทางเศรษฐกิจที่ใช้ติดตามควบคุมและระบุง้อห้ามพฤติกรรมทางการค้าซึ่งจะอยู่ในมาตรา ๒๕ ถึงมาตรา ๓๐ ซึ่งเป็นการยากแก่การพิจารณา ถ้าไม่มีผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้รู้ที่สามารถนำข้อเท็จจริงมาพิจารณาให้ถูกต้องได้ (นอกเหนือจากความรู้และข้อมูลแล้ว การพิจารณาที่ต้องอาศัยดุลยพินิจหรือประสบการณ์ เป็นเรื่องที่ยากแก่การยอมรับ) ตามหลักการปฏิบัติแล้วตรงนี้ถือเป็นจุดอ่อนของกฎหมายเพราะต้องคอยติดตามตลาด การพัฒนาและเทคโนโลยีทางการค้าที่เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การค้าระหว่างประเทศ และการประกอบธุรกิจในรูปแบบใหม่ที่มีผลกระทบต่อการค้าเสรีที่ยังไม่เคยมีการร้องเรียนมาก่อน อย่างไรก็ตามประเด็นนี้ยังเกี่ยวโยงไปถึงการใช้กฎหมายนี้อย่างมีประสิทธิภาพตั้งแต่การออกข้อกำหนดและกฎระเบียบในระดับล่างลงมา อีกทั้งกฎหมายและมาตรการอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อการแข่งขันทางการค้าในภายหลัง ทั้งนี้คณะทำงาน ฯ ได้รวบรวมข้อสังเกตต่าง ๆ ไว้ดังนี้

ข้อสังเกต ๑ ควรมี “ขอบเขตตลาด” เป็นอีกเงื่อนไขในการควบคุมพฤติกรรมของผู้มีอำนาจเหนือตลาดในมาตรา ๒๕ เพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการกำหนดเงื่อนไขทั้งทางตรงและทางอ้อมบังคับหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือขายสินค้าหรือค่าบริการอย่างไม่เป็นธรรม

สาระของมาตรา ๒๕ มิได้กล่าวถึง “ขอบเขตของตลาด (Relevant Market Definition)” ซึ่งหมายถึง กรอบขนาดตลาดหรือกรอบขั้นตอนของธุรกิจโดยรวมที่ผู้ประกอบการมีอิทธิพลหรือผลประโยชน์ที่ควบคุมได้ ทั้งนี้ “ขอบเขตของตลาด” ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการคำนวณ กำหนดสัดส่วนหรือยอดขายของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จึงเห็นสมควรเพิ่มคำนิยามของ “ขอบเขตของตลาด” เข้าไปในมาตรา ๓ (นิยาม) เพื่อความชัดเจนในการใช้กฎหมายในส่วนนี้และในมาตรา ๒๕ เป็นวรรคสุดท้ายในลักษณะของการขยายความ

ข้อสังเกต ๒ การทบทวนประกาศว่าด้วย คุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็น “ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการค้าที่เปลี่ยนไป

มาตรา ๓ (นิยาม) “ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจรายหนึ่งหรือหลายรายในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่ง ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายเกินกว่าที่คณะกรรมการกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ โดยให้พิจารณาสภาพการแข่งขันของตลาดด้วย

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่ง มีอำนาจเหนือตลาดที่มีส่วนแบ่งตลาดเกินกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้า ระบุ หัก หรือเปลี่ยนแปลงมีส่วนแบ่งตลาด ในการนี้ คณะกรรมการ ฯ อาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการปฏิบัติไว้ด้วยก็ได้

สาระของมาตรา ๓ ว่าด้วยนิยามของ “ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” และมาตรา ๓๐ ว่าด้วยส่วนแบ่งตลาดเกินกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของผู้ประกอบธุรกิจมีความเกี่ยวข้องกัน ซึ่งการมีอำนาจเหนือตลาดไม่จำเป็นต้องมีส่วนแบ่งตลาดเกินกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าเสมอไป แต่หมายถึงการกำหนดส่วนแบ่งตลาดไว้ที่ร้อยละเจ็ดสิบห้าให้เป็นเกณฑ์สูงสุดที่คณะกรรมการ ฯ เห็นว่าสามารถ

สั่งให้ผู้ประกอบการดังกล่าวหยุดพฤติกรรมการเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดต่อไปโดยคณะกรรมการ ฯ ได้ออกประกาศว่าด้วย “หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พ.ศ. ๒๕๕๐” มาใช้ดำเนินการ แต่เนื่องจากสภาพการค้าการแข่งขัน ขอบเขตของตลาด และโครงสร้างธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงไป ทำให้หลักเกณฑ์ดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จำเป็นต้องมีการทบทวนกำหนดเกณฑ์ผู้มีอำนาจเหนือตลาดใหม่เพื่อให้เหมาะสมเป็นสากลสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

ในการนี้ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ซึ่งอยู่ในระหว่างการทบทวนประกาศนี้ ได้จัดรับฟังความคิดเห็นเพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจ นักวิชาการ หน่วยงานกำกับธุรกิจรายสาขา และผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อทบทวนเกณฑ์ผู้มีอำนาจเหนือตลาดให้ใช้อำนาจตลาดไปในทางที่ถูกต้องเกิดประโยชน์ และมีความเหมาะสมต่อสถานการณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้าเสรีที่ไทยเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ASEAN Economic Community: AEC ๒๕๕๘) ถือเป็นกฎกติกาที่กำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีความสำคัญในการใช้กำกับดูแลให้ผู้ประกอบธุรกิจต่าง ๆ ทุกขนาดสามารถแข่งขันกันได้ในตลาดอย่างเป็นธรรม จึงเห็นควรให้กรมการค้าภายในเร่งรีบดำเนินการทบทวนและออกประกาศนี้โดยเร็ว

ข้อสังเกต ๓ การออกประกาศ "การควบรวมธุรกิจ" มารองรับ มาตรา ๒๖ เพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติ

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการรวมธุรกิจ อันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

การประกาศกำหนดของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุว่าให้บังคับแก่การรวมธุรกิจที่มีผลให้มีส่วนแบ่งตลาด ยอดเงินขาย จำนวนทุน จำนวนหุ้นหรือจำนวนสินทรัพย์ไม่น้อยกว่าจำนวนเท่าใด

ปกติแล้ว การควบรวมธุรกิจ (Business Combination: Mergers and Acquisitions) เป็นวิธีการหนึ่งในการเพิ่มอำนาจในตลาด ก่อให้ธุรกิจมีความมั่นคง ลดความเสี่ยง เพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุน ฯลฯ แบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภท คือ ๑) การควบรวมธุรกิจที่มีรูปแบบลักษณะเดียวกัน ๒) การควบรวมธุรกิจที่มีกิจการต่อเนื่องกัน และ ๓) การควบรวมธุรกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกัน หรือการขยายรูปแบบธุรกิจให้กว้างมากขึ้น ซึ่งผลจากการรวมธุรกิจทั้ง ๓ แบบสามารถครอบคลุมทั้งสินค้าและบริการซึ่งอาจมีผลให้เกิดการผูกขาดและจำกัดตลาด ลดจำนวนผู้แข่งขันได้

ในการนี้ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ซึ่งอยู่ในระหว่างการร่างประกาศ ได้จัดรับฟังความคิดเห็นเพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจ นักวิชาการ หน่วยงานกำกับธุรกิจรายสาขา และผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อกำหนดเงื่อนไขการควบรวมกิจการให้มีความเหมาะสมและสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ให้เป็นภาระกับภาคธุรกิจในการควบรวมที่ดี เสนอต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เพื่อกำหนดเกณฑ์การรวมธุรกิจให้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายต่อไป

ทั้งนี้รายละเอียดและวิธีการควบรวมธุรกิจจะให้ผู้มีอำนาจเหนือตลาดได้ใช้อำนาจตลาดไปในทางที่ถูกต้อง เกิดประโยชน์ มีความเหมาะสม และเท่าทันต่อเทคนิคการควบรวมธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเขตการค้าเสรีที่ไทยเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ASEAN Economic Community: AEC ๒๕๕๘) ถือเป็น กฎกติกาที่กำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีความสำคัญที่จะใช้กำกับดูแลให้ผู้ประกอบธุรกิจต่าง ๆ ทุกขนาด สามารถแข่งขันกันได้ในตลาดอย่างเป็นธรรม จึงเห็นควรให้กรมการค้าภายใน เร่งรีบดำเนินการทบทวนและออกประกาศนี้โดยเร็ว

ข้อสังเกต ๔ คณะกรรมการแข่งขันทางการค้าควรกำหนดให้เป็นหน่วยงานอิสระ รัฐต้องมีหน้าที่ในการสนับสนุนงบประมาณเพื่อรองรับการดำเนินงานอย่างเพียงพอ องค์ประกอบคณะทำงานควรมีจำนวนไม่เกิน ๗ คน โดยมาจากผู้ทรงคุณวุฒิยกเว้นภาคเอกชน

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลังและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ การบริหารธุรกิจหรือการบริหารราชการแผ่นดิน มีจำนวนไม่น้อยกว่าแปดคนแต่ไม่เกินสิบสองคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๖ ระบุจำนวนกรรมการในคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าโดยประมาณได้สูงสุด ๒๔ คน ซึ่งอาจจะมีจำนวนมากเกินไป ขาดความคล่องตัว ทั้งนี้คณะกรรมการ ฯ สามารถแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตามความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาพิจารณาและเสนอประเด็นความเห็นได้ โดยมีจำนวน ๗ คนต่อคณะ จึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่คณะกรรมการ ฯ ดังกล่าวจะมีจำนวนมากเกินไป ตามข้อคิดเห็นนี้คณะกรรมการ ฯ จะมีได้สูงสุด ๑๔ คน

สรุป

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะอนุกรรมการการพาณิชย์ และคณะทำงาน การสนับสนุนการประกอบธุรกิจได้อย่างเสรีและเป็นธรรม พิจารณาเห็นว่าพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้ามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากประเทศไทยมีระบบการค้าแบบเสรี ดังนั้นเพื่อสร้างความเป็นธรรมในทางการค้า และจากที่ผ่านมากฎหมายแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร เนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้มีผลบังคับใช้มากกว่า ๑๐ ปีแล้ว แต่ไม่สามารถที่จะดำเนินการเอาผิดกับผู้ประกอบการได้แม้แต่รายเดียว อาจกล่าวได้ว่าการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวนี้ประสบปัญหาเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะผลักดันให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าฉบับนี้เพื่อสามารถที่จะใช้บังคับได้จริงและมีประสิทธิภาพในการป้องกันการผูกขาดและสร้างความเป็นธรรมทางการค้าให้มากที่สุด คณะกรรมการจึงเสนอแนวทางการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า เพื่อสนับสนุนการแข่งขันอย่างเป็นธรรมในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

ภาคผนวก ก
สภาพปัญหาและความเห็น
ในการปรับปรุงกฎหมายการแข่งขันทางการค้า

สภาพปัญหาและความเห็นในการปรับปรุงกฎหมายการแข่งขันทางการค้า

ปัญหาอุปสรรคการบังคับใช้ พ.ร.บ.แข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542	Hearingsภาครัฐ-เอกชน 28 ต.ค. 57
<p>1. คณะกรรมการและองค์กรในการบังคับใช้กฎหมาย</p> <p>1.1 คณะกรรมการและหน่วยงานกำกับดูแลไม่เป็นอิสระ ถูกแทรกแซงจากนักการเมือง</p>	<p>ยกระดับองค์กรกำกับดูแลการบังคับใช้กฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> • ให้มีคณะกรรมการสรรหาเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถและเหมาะสมเป็นกรรมการ • ให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยงานอิสระในการดำเนินงาน มีบุคลากรและงบประมาณที่เพียงพอ
<p>1.2 คณะกรรมการปฏิบัติงานไม่เต็มเวลา ส่งผลให้ไม่สามารถจัดประชุมเรื่องร้องเรียนได้ในเวลาที่เหมาะสม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ให้คณะกรรมการปฏิบัติงานเต็มเวลา
<p>1.3 จำนวนกรรมการมาก รวมทั้งไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายการแข่งขันทางการค้า</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ลดจำนวนกรรมการให้เหมาะสม
<p>2. กระบวนการบังคับใช้กฎหมาย</p> <p>2.1 การพิจารณาเรื่องร้องเรียนมีขั้นตอนมาก ทำให้ต้องใช้เวลาในการดำเนินการนาน</p>	<p>ปรับกระบวนการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> • กรณีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจฟ้องคดีได้เอง • แก้ไขมาตรา 31 โดยเพิ่มถ้อยคำว่า “อาจ” ฝ่าฝืนมาตรา 25 มาตรา 26 มาตรา 27 มาตรา 28 และมาตรา 29 เพื่อให้คณะกรรมการใช้อำนาจได้คล่องตัวมากขึ้น
<p>2.2 การกำหนดหลักเกณฑ์ผู้มีอำนาจเหนือตลาด และหลักเกณฑ์การรวมธุรกิจกระทำได้ยาก เนื่องจากถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ปรับให้มีความเป็นสากล
<p>3. บทบัญญัติกฎหมาย</p> <p>3.1 คำนิยามผู้ประกอบการไม่ครอบคลุมการประกอบธุรกิจในปัจจุบัน เช่น บริษัทในเครือ บริษัทย่อย บริษัทที่ประกอบธุรกิจในการถือหุ้นในบริษัทอื่น(Holding Company) เป็นต้น</p>	<p>ปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> • กำหนดคำนิยาม “ผู้ประกอบการ” ให้ชัดเจนและสอดคล้องกับสภาพการประกอบธุรกิจ
<p>3.2 ไม่ได้บังคับใช้กับรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจแข่งขันกับภาคเอกชน โดยตรง ซึ่งขัดกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ให้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าบังคับกับรัฐวิสาหกิจที่ประกอบธุรกิจแข่งขันกับภาคเอกชน
<p>3.3 ไม่มีมาตรการลดหย่อนผ่อนโทษ ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ให้มีมาตรการลดหย่อนผ่อนโทษ (Leniency Program) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายและสอดคล้องกับนานาชาติ
<p>3.4 ไม่สามารถเอาผิดกับผู้ประกอบการที่อยู่ต่างประเทศได้ (Extra Territorial)</p> <p>3.5 เป็นกฎหมายที่มีบทกำหนดโทษทางอาญาทุกมาตรา ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเสียหายที่เกิดขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> • กำหนดให้กฎหมายมีสภาพบังคับใช้นอกราชอาณาจักรหรือสิทธิสภาพนอกอาณาเขต (Extraterritorial Jurisdiction) • ปรับบทกำหนดโทษให้มีการนำโทษปรับทางปกครองมาใช้บังคับ

ภาคผนวก ข

กฎกระทรวง ประกาศและระเบียบต่าง ๆ ที่ออกตาม
ความในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

กฏกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๔๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า

พ.ศ. ๒๕๔๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกกฏกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บุคคลซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขานิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ และทำงานหรือเคยทำงานที่ต้องใช้ความรู้ดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการบริหารราชการแผ่นดินโดยรับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีหรือเทียบเท่า

(๓) มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารธุรกิจ โดยเป็นหรือเคยเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ หรือเป็นบุคคลซึ่งมีอำนาจจัดการในการประกอบธุรกิจ ประเภทใดประเภทหนึ่งมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

ข้อ ๒ การเสนอชื่อบุคคลซึ่งจะแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เสนอชื่อบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ จำนวนสภาละห้าคน ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า พร้อมแนบประวัติของบุคคลดังกล่าว โดยมีรายละเอียดตามแบบ สข. ๐๑ ท้ายกฏกระทรวงนี้

(๒) ให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตรวจสอบประวัติของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อตาม (๑) โดยไม่ชักช้า และให้เสนอชื่อบุคคลซึ่งมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ พร้อมความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เพื่อพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามรายชื่อที่แต่ละสภาเสนอ จำนวนไม่น้อยกว่าสภาละสองคน แต่ไม่เกินสามคน

(๓) ให้กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการคลังเสนอชื่อบุคคลจากภาคราชการ ภาคเอกชน หรือนักวิชาการ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ จำนวนกระทรวงละ ไม่น้อยกว่าสองคน แต่ไม่เกินสามคน พร้อมแนบประวัติของบุคคลดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ตามแบบ สข. ๐๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ให้เสนอชื่อบุคคลดังกล่าวเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าต่อไป

ข้อ ๓ ในกรณีที่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยหรือสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เสนอชื่อบุคคลซึ่งไม่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติการแข่งขัน ทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือภายในเวลาที่กำหนดหน่วยงานข้างต้นไม่อาจเสนอชื่อบุคคล เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือเสนอชื่อบุคคลดังกล่าวไม่ครบจำนวนตามข้อ ๒(๑) ให้กระทรวงพาณิชย์ พิจารณาเสนอชื่อแทนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องเสนอชื่อ และให้นำความในข้อ ๒(๓) มาใช้บังคับกับการเสนอชื่อบุคคลในกรณีข้างต้น เว้นแต่กรณีการเสนอชื่อไม่ครบจำนวนตามข้อ ๒(๑) ให้นำรายชื่อที่กระทรวงพาณิชย์เสนอไปรวมกับรายชื่อที่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยหรือ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แล้วแต่กรณีเสนอมาแล้วดำเนินการตามข้อ ๒(๒) ต่อไป

ข้อ ๔ การเสนอชื่อบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิครั้งแรกนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับ ให้กระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันถัดจาก วันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ

การเสนอชื่อบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือก่อนวาระ หรือเพื่อเพิ่มให้ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนด ให้กระทำภายในสามสิบวันนับแต่ วันถัดจากวันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในกรณีดังกล่าว

ข้อ ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รวบรวมรายชื่อบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสม ที่จะแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาแต่งตั้งต่อไป

ข้อ ๖ ในกรณีที่ต้องมีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามข้อ ๔ วรรคสอง ให้หน่วยงานตาม ๒(๑) หรือ (๓) ที่เป็นผู้เสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจาก ตำแหน่งหรือที่จะต้องเสนอชื่อบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มให้ครบจำนวนตามที่กฎหมาย กำหนด ดำเนินการเสนอชื่อบุคคลซึ่งจะแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ วรรคสอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

ศุภชัย พานิชภักดิ์

(นายศุภชัย พานิชภักดิ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

ที่ ๑/๒๕๔๓

เรื่อง การกำหนดหน่วยงานและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน
ในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

ด้วยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้นในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ โดยมีอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นเลขาธิการ และบังคับบัญชารับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นไปอย่างมีระบบ เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีหน่วยงานและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. ส่วนเลขานุการ มีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับสินค้า การบริการ พฤติกรรมในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางและให้ความเห็นในการป้องกันการใช้อำนาจเหนือตลาด การรวมธุรกิจ การผูกขาด การลดและการจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ ติดตามความเคลื่อนไหวและสอดคล้องพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ดำเนินงานฝ่ายเลขานุการ งานสารบรรณ งานธุรการของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า และคณะกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง ประสานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติการตามประกาศ ระเบียบ และมติของคณะกรรมการ และปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ หรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

๒. ส่วนนิติการ มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการออกกฎ ระเบียบ และประกาศการให้ความเห็นและคำปรึกษาแนะนำ การวินิจฉัยตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า กำหนดกรอบแนวทางในการบังคับใช้กฎหมาย สืบสวนการกระทำความผิดเปรียบเทียบปรับ ติดตามผลการดำเนินคดี ออกหนังสือเรียก ดำเนินงานฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

๓. ส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ มีหน้าที่ตรวจสอบ ติดตาม ดูแลผู้ประกอบธุรกิจให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า สืบสวนหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเกี่ยวกับรายละเอียดของความผิด รับเรื่องร้องเรียน รับเรื่องร้องทุกข์ จับ คั่น หรืออายัดเอกสารหรือหลักฐาน เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ร้อยโท สุขาย เชาววิศิษฐ

(สุขาย เชาววิศิษฐ)

อธิบดีกรมการค้าภายใน

เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

ระเบียบคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
ว่าด้วยการมอบอำนาจเปรียบเทียบ
พ.ศ. ๒๕๔๕

เพื่อให้การเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นไปอย่างมีระบบและคล่องตัว เอื้ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๑๒) และมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าด้วยการมอบอำนาจเปรียบเทียบ พ.ศ. ๒๕๔๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีอำนาจเปรียบเทียบ

(๑) เลขานุการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า รองอธิบดีกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขานุการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจเปรียบเทียบความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปีซึ่งได้เกิด อ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร

(๒) เลขานุการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าและพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ขึ้นไป สังกัดกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจเปรียบเทียบความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินสามเดือน ซึ่งได้เกิด อ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี

(๓) พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ขึ้นไป สังกัดกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจเปรียบเทียบความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินสามเดือน ซึ่งได้เกิด อ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี

ข้อ ๔ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งตามข้อ ๓ เปรียบเทียบความผิดที่ผู้ต้องหารับสารภาพและยินยอม ให้เปรียบเทียบเท่านั้น

กรณีผู้ต้องหาไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบหรือยินยอมให้เปรียบเทียบแต่ไม่ชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบ ให้นำตัวผู้ต้องหาพร้อมพยานหลักฐานส่งพนักงานสอบสวน

ข้อ ๕ ในการเปรียบเทียบคดีให้กำหนดเงินค่าปรับ เพื่อให้ผู้ต้องหาพียงชำระตามอัตราเปรียบเทียบ

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนการเปรียบเทียบ และอัตราการเปรียบเทียบให้เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้กำหนด

ข้อ ๗ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

การุณ กิตติสถาพร

(นายการุณ กิตติสถาพร)

ปลัดกระทรวงพาณิชย์

ผู้ใช้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ประธานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

อัตราการแข่งขัน

ทำระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนและอัตราการแข่งขัน
พ.ศ. ๒๕๔๕

ฐานความผิดและอัตราค่าปรับ	จำนวนครั้งในการกระทำความผิด		
	ครั้งที่ ๑	ครั้งที่ ๒	ครั้งที่ ๓ เป็นต้นไป
๑. การไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกอันเป็นความผิดตามมาตรา ๔๘	๑,๒๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
๒. การขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่อันเป็นความผิดตามมาตรา ๔๙	๕,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
๓. การไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่อันเป็นความผิดตามมาตรา ๕๐	๕๐๐	๑,๐๐๐	๒,๐๐๐
๔. การเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจอันเป็นความผิดตามมาตรา ๕๓	๒๕,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐

ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
ว่าด้วยแนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้า
ระหว่างผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกกับผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย
พ.ศ. ๒๕๔๕

โดยที่ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคได้มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมจากผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกสมัยใหม่ที่มีอำนาจต่อรองสูง ทำให้ผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกแบบดั้งเดิม ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค ได้รับผลกระทบและทำให้เกิดความเสียหายต่อการแข่งขันในระบบตลาด จึงเห็นควรวางแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ในการพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกกับผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำอันมิใช่การแข่งขัน โดยเสรีอย่างเป็นธรรม ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เลขานุการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าด้วยแนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกกับผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย พ.ศ. ๒๕๔๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีก” หมายความว่า ผู้จำหน่ายส่ง ผู้จำหน่ายปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่มีระบบการจัดจำหน่ายสินค้าที่ทันสมัย การจัดวางสินค้าเป็นหมวดหมู่ มีการชำระเงินด้วยเครื่อง มีสาขาหรือไม่มีสาขาหรือมีการบริหารในลักษณะแฟรนไชส์ และมีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการบริหารจัดการ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้า และให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกประเภทดิสคานท์สโตร์ (Discount Store) ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ต (Hypermarket) หรือซูเปอร์เซ็นเตอร์ (Supercenter) ประเภทซูเปอร์มาร์เก็ต (Supermarket) ประเภทแคช แอนด์ แครี่ (Cash and Carry) ประเภทแคททิเกอร์ คิลเลอร์ (Category Killer) ประเภทสเปเชียลตี้สโตร์ (Specialty Store) ประเภทห้างสรรพสินค้า (Department Store) และประเภทร้านสะดวกซื้อ (Convenience Store)

“ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย” หมายความว่า ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อจำหน่าย ผู้ซื้อเพื่อผลิตหรือจำหน่ายซึ่งสินค้าอุปโภคบริโภค หรือผู้ให้บริการ และให้หมายความรวมถึงซัพพลายเออร์ที่เป็นผู้ผลิตเพื่อจำหน่ายหรือผู้จำหน่าย

ข้อ ๔ การปฏิบัติทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจค้าส่งค้าปลีกกับผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย ให้ยึดหลักสากลในการประกอบธุรกิจที่เป็นธรรม ซึ่งต้องประกอบด้วย ไม่มีการบังคับ ไม่มีการเลือกปฏิบัติ ไม่มีการกีดกัน มีบรรทัดฐานชัดเจน มีข้อตกลงล่วงหน้า และมีการแข่งขันที่เป็นธรรม สำหรับการปฏิบัติทางการค้าซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำอันมิใช่การแข่งขัน โดยเสรีอย่างเป็นธรรมมีแนวทางในการพิจารณา ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดราคาที่ไม่เป็นธรรม โดยผู้ประกอบการธุรกิจค้าส่งค้าปลีกต้องไม่กำหนดราคาที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อการแข่งขัน เช่น

(ก) การกำหนดราคาขายต่ำกว่าทุน ผู้ประกอบการธุรกิจค้าส่งค้าปลีกต้องไม่กำหนดราคาขายต่ำกว่าทุน ยกเว้นเป็นการขายสินค้าที่มีความจำเป็นและสามารถอธิบายเหตุผลได้ เช่น สินค้าใกล้หมดอายุ สินค้าที่มีการใช้เฉพาะบางฤดูกาล หรือสินค้าที่ได้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน ทราบถึงเหตุผลและความจำเป็นแล้ว

(ข) การกำหนดคราการรับซื้อหรือคราการรับซื้อสินค้าจากผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย ต่ำกว่าราคารับซื้อปกติ หรือบังคับให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายลดราคาสินค้าที่ส่งมอบแล้ว โดยไม่มีเหตุผล

(๒) การเรียกรับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม โดยผู้ประกอบการธุรกิจค้าส่งค้าปลีก บังคับผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายให้จ่ายผลประโยชน์และให้หมายความรวมถึงเงิน ทรัพย์สิน หรือบริการบางอย่าง ซึ่งผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายไม่จำเป็นต้องจ่ายหรือจ่ายสูงเกินกว่าที่กำหนดอย่างไม่มีเหตุผล เมื่อคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายจะได้รับตอบแทน เช่น

(ก) ค่าธรรมเนียมแรกเข้า (Entrance Fee/Listing Fee) ที่ผู้ประกอบการธุรกิจค้าส่งค้าปลีกเรียกเก็บเพิ่มเติมจากที่ระบุไว้ในสัญญาหรือตามที่ตกลงกันไว้ หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากสินค้าที่ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายได้ทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบรรจุภัณฑ์ (minor change) หลังจากที่ได้วางจำหน่ายแล้ว โดยคุณภาพและปริมาณของสินค้านั้นไม่เปลี่ยนแปลง โดยไม่เป็นธรรม

(ข) ค่าธรรมเนียมการวางสินค้าพิเศษเพื่อจำกัดสินค้าของคู่แข่ง (Payments to limit rival's shelf spaces) เช่น ค่าหัวชั้น ค่าวางสินค้าในตำแหน่งพิเศษเพื่อดึงดูดลูกค้า โดยผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกเรียกเก็บ หรือผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายเสนอให้ในอัตราที่สูงเกินควร ทำให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายรายอื่นไม่สามารถจ่ายได้ตามปกติวิสัย ซึ่งการกระทำนั้นเป็นผลให้จำกัดการแข่งขันของคู่แข่ง

(ค) ค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มหรือการขอส่วนลดในวาระพิเศษ เช่น การเปิดสาขาใหม่ การปรับปรุงสาขา การฉลองครบรอบปีเฉพาะสาขา โดยผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายต้องจ่ายหรือจ่ายสูงเกินกว่าที่กำหนดอย่างไม่เป็นธรรม และต้องรับภาระครอบคลุมสาขาอื่นด้วยโดยที่ไม่เกี่ยวข้อง

(ง) ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรมอื่นๆ เช่น การขอส่วนลดชดเชยของหาย หลังจากรับมอบสินค้าจากผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายแล้ว

(๓) การคืนสินค้าโดยไม่เป็นธรรม โดยผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกคืนสินค้าซึ่งซื้อจากผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายโดยไม่มีเหตุผล ซึ่งมีใช้ความผิดของผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย หรือมิได้มีข้อตกลงกันไว้ล่วงหน้า หรือมิได้เป็นความยินยอมของผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย โดยการคืนสินค้าที่ไม่เป็นธรรมหมายถึงรวมถึงการกระทำในลักษณะที่เทียบเท่ากับการคืนสินค้า เช่น การเปลี่ยนสัญญาจากสัญญาซื้อขายเป็นสัญญาฝากขาย หรือการขอเปลี่ยนสินค้าจากรายการหนึ่งกับสินค้าอีกรายการหนึ่ง หรือการปฏิบัติทางการค้าอื่น ซึ่งเสมือนหนึ่งเป็นการคืนสินค้า สำหรับกรณีการคืนสินค้าที่ไม่เป็นธรรม เช่น

(ก) การคืนสินค้าในกรณีที่ไม่ได้เป็นเหตุบกพร่องของผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย โดยผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกคืนสินค้าสกปรกหรือเสียหาย เพราะการตั้งแสดงสินค้าไว้นาน

(ข) การคืนสินค้าในกรณีที่ผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกสั่งซื้อจากผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายในปริมาณมากเพื่อหวังประโยชน์ส่วนลดทางการค้า แต่เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งที่คาดว่าจำหน่ายไม่หมด จึงขอคืนสินค้าในภายหลังและไม่อยู่ในเงื่อนไขการคืนสินค้าตามประเพณีการค้าปกติ

(ค) การคืนสินค้าในกรณีที่ผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกต้องการปรับปรุงร้านค้าหรือคลังสินค้า ที่จำเป็นต้องนำสินค้าที่มีอยู่ออกไป แล้วส่งคืนให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายอย่างไม่เป็นธรรม

(ง) การคืนสินค้าในกรณีที่ผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกไม่ยอมรับภาระความเสียหายอันเกิดจากการคืนสินค้านั้นให้แก่ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย

(๔) การใช้สัญญาการฝากขายที่ไม่เป็นธรรม โดยผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกบังคับให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายยอมรับสัญญาการฝากขายสินค้าซึ่งกำหนดเงื่อนไขที่ไม่เป็นธรรม อันทำให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายเสียเปรียบอย่างมากจากประเพณีการค้าปกติทั่วไปในการฝากขายสินค้า หรือบังคับให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายเฉพาะรายทำสัญญาฝากขายสินค้าแทนการทำสัญญาซื้อขายตามปกติ เพื่อผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกได้รับผลตอบแทนจากสัญญาฝากขายสินค้าเหมือนกับสัญญาซื้อขาย ซึ่งโดยทั่วไปผลตอบแทนของสัญญาฝากขายและสัญญาซื้อขายไม่เท่ากัน

(๕) การบังคับให้ซื้อหรือให้จ่ายค่าบริการ (Coercion to Purchase) อย่างไม่เป็นธรรม โดยผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกบังคับให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายต้องซื้อสินค้าหรือต้องจ่ายค่าบริการตามที่กำหนด เพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีก อันเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนแก่ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น

(ก) การบังคับผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายให้ซื้อสินค้าของผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกบางส่วนหรือทั้งหมดอย่างไม่เป็นธรรม

(ข) การบังคับผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายให้จ่ายค่าโฆษณาเพื่อส่งเสริมการขายสินค้าที่ผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกได้รับประโยชน์เป็นส่วนใหญ่อย่างไม่มีเหตุผล เช่น เป็นการหารายได้จากธุรกิจโฆษณา การคิดอัตราค่าโฆษณาสูงเกินสมควร

(บ) การใช้พนักงานของผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายอย่างไม่เป็นธรรม โดยผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายมิได้ยินยอม หรือมิได้เป็นข้อตกลงกันไว้ล่วงหน้า เช่น

(ก) บังคับให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายส่งพนักงานไปประจำ ณ สถานที่จำหน่ายของผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีก โดยมีเจตนาเพื่อลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีก

(ข) บังคับให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายจ่ายเงินพิเศษในกรณีส่งพนักงานไปประจำ ณ สถานที่จำหน่ายของผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีกโดยไม่มีเหตุผล

(ค) การปฏิเสธการรับสินค้าที่สั่งซื้อหรือผลิตพิเศษเป็นตราเฉพาะของผู้ผลิต (Private Brand) หรือเป็นตราเฉพาะของผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีก (House Brand) อย่างไม่เป็นธรรม โดยหลังจากการทำข้อตกลงที่ผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีกได้สั่งผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย ผลิตสินค้าที่มีคุณลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับมาตรฐาน รูปแบบ และประเภทตามที่กำหนด และเมื่อผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายนำส่งสินค้าที่ส่งผลิตนั้น ผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีกปฏิเสธการรับสินค้าทั้งหมดหรือบางส่วน โดยไม่มีเหตุผล หรือไม่ใช่ความผิดของผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย หรือมิได้มีการแจ้งล่วงหน้า ยกเว้นกรณีผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายให้ความยินยอมในการปฏิเสธการรับสินค้านี้ดังกล่าว และผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีกต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นตามปกติจากการปฏิเสธการรับสินค้า

(ง) การปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมอื่นๆ โดยผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีกปฏิบัติทางการค้าอย่างไม่เป็นธรรมในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย เช่น

(ก) พฤติกรรมตอบโต้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย โดยประวิงเวลาจ่ายค่าสินค้า ลดปริมาณการสั่งซื้อสินค้า หยุดหรือไม่ทำการประกอบธุรกิจด้วย เนื่องจากกรณีที่ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายปฏิเสธเงื่อนไขข้อตกลงที่ผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีกกำหนด หรือกรณีที่ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายได้ร้องเรียนหรือเตรียมการร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีกต่อหน่วยงานของรัฐ

(ข) พฤติกรรมที่ผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีกเอาเปรียบผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย โดยการกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบในการแข่งขันในลักษณะเป็นผู้ได้ประโยชน์โดยไม่ต้องจ่าย (Free Rider) อย่างไม่เป็นธรรม เช่น การนำข้อมูลหรือความลับทางการค้าหรือเทคโนโลยีของกลุ่มค้า เพื่อผลิตสินค้าตราของตนเองแล้วนำมาวางจำหน่ายแข่งขันกับสินค้าตราปกติ

(ค) พฤติกรรมในลักษณะอื่นๆ อันเป็นการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม โดยผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีกทำการบังคับ กำหนดเงื่อนไขพิเศษ จำกัดหรือกีดกันการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจอื่น จนอาจเกิดความเสียหาย

ข้อ ๕ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ศิริพล ยอดเมืองเจริญ

(นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ)

อธิบดีกรมการค้าภายใน

เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้กำหนดส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายของธุรกิจที่ถือว่าผู้ประกอบธุรกิจที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ผู้ประกอบธุรกิจที่มีส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขาย ดังต่อไปนี้ เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

(๑) ผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่ง ในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่งที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป และมียอดเงินขายในปีที่ผ่านมาตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป หรือ

(๒) ผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรก ในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่งที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมารวมกันตั้งแต่ร้อยละเจ็ดสิบห้าขึ้นไป และมียอดเงินขายในปีที่ผ่านมาตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป

ความในวรรคหนึ่ง (๒) มิให้ใช้บังคับกับผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาต่ำกว่าร้อยละสิบ หรือยอดเงินขายในปีที่ผ่านมาต่ำกว่าหนึ่งพันล้านบาท

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เกริกไกร จีระแพทย์

(นายเกริกไกร จีระแพทย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ประธานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

ระเบียบคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
ว่าด้วยการรับเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบข้อเท็จจริง

พ.ศ. ๒๕๕๐

โดยที่มาตรา ๑๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า มีหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนที่บุคคลใดอ้างว่าได้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ และพิจารณากลับกรอง เพื่อนำเสนอคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า พิจารณามระเบียบที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ากำหนด

เพื่อให้การรับเรื่องร้องเรียน และการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เป็นไปอย่างมีระบบและคล่องตัว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๑๑) (๑๒) และมาตรา ๑๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าด้วยการรับเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การร้องเรียนและการรับเรื่องร้องเรียน

ข้อ ๔ การร้องเรียนให้กระทำโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ร้องเรียนเป็นหนังสือ
- (๒) ร้องเรียนด้วยตนเองโดยวาจา
- (๓) ร้องเรียนทางโทรศัพท์
- (๔) ร้องเรียนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๕ การร้องเรียนเป็นหนังสือไม่ว่าผู้ร้องเรียนจะมายื่นด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์ หรือการร้องเรียนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายละเอียดของการร้องเรียน โดยให้มีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ที่อยู่หรือที่ทำงาน หมายเลขโทรศัพท์ของผู้ร้องเรียน

(๒) ชื่อ ที่อยู่ของผู้ร้องเรียน (ถ้ามี)

(๓) วัน เดือน ปี ที่ร้องเรียน

(๔) วัน เดือน ปี และสถานที่ที่ผู้ร้องเรียนพบการฝ่าฝืนกฎหมาย

(๕) ข้อเท็จจริงและการกระทำของผู้ร้องเรียนที่ผู้ร้องเรียนเห็นว่าเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย

(๖) เอกสารหลักฐานประกอบการร้องเรียน (ถ้ามี)

การร้องเรียนเป็นหนังสือหรือการร้องเรียนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีรายละเอียดไม่ครบถ้วนตามวรรคหนึ่งหรือไม่ชัดเจน ในกรณีที่ร้องเรียนเป็นหนังสือโดยผู้ร้องเรียนมาขึ้นหนังสือด้วยตนเอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องสอบถามผู้ร้องเรียนเพิ่มเติมแล้วบันทึกไว้ กรณีที่ร้องเรียนเป็นหนังสือ โดยผู้ร้องเรียนส่งทางไปรษณีย์ หรือการร้องเรียนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามข้อ ๑๓ ทำหนังสือแจ้งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ผู้ร้องเรียนส่งข้อเท็จจริงเพิ่มเติมภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่ไม่สามารถติดต่อผู้ร้องเรียนได้ ให้ดำเนินการเสนอเรื่องต่อเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามข้อ ๑๓

ข้อ ๖ การร้องเรียนด้วยตนเองโดยวาจา หรือการร้องเรียนทางโทรศัพท์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามและบันทึกรายละเอียดตามข้อ ๕

ข้อ ๗ การร้องเรียนทางโทรศัพท์หรือการร้องเรียนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ร้องเรียนมาแสดงตน พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

กรณีที่ผู้ร้องเรียนไม่มาแสดงตนหรือไม่สามารถติดต่อผู้ร้องเรียนได้ให้หมายเหตุไว้ในสมุดรับเรื่องร้องเรียน แล้วให้ดำเนินการเสนอเรื่องต่อเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามข้อ ๑๓

ข้อ ๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องตามข้อ ๕ ข้อ ๖ หรือข้อ ๗ ทำบันทึกในสมุดรับเรื่องร้องเรียนระบุวัน เดือน ปีที่รับเรื่อง และลงลายมือชื่อผู้รับเรื่องในบันทึกตามแบบท้ายระเบียบนี้ กรณีร้องเรียนเป็นหนังสือโดยมาขึ้นหนังสือด้วยตนเอง การร้องเรียนด้วยตนเองโดยวาจา การร้องเรียนทางโทรศัพท์หรือการร้องเรียนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และมาแสดงตนตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง ให้ลงลายมือชื่อผู้ร้องเรียนในบันทึกด้วย

กรณีที่ผู้ร้องเรียนไม่ยอมลงลายมือชื่อให้หมายเหตุไว้ในสมุดรับเรื่องร้องเรียนเป็นหลักฐาน

ข้อ ๙ การบันทึกรับเรื่องร้องเรียน ถ้ามีผิดที่ใดห้ามมิให้ลบออก ให้ขีดฆ่าคำผิดนั้น โดยยังคงให้อ่านข้อความเดิมได้ แล้วบันทึกใหม่ให้ถูกต้อง และให้ผู้ร้องเรียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องลงนามรับรองกำกับไว้ที่ข้างกระดาษตรงกับบรรทัดที่แก้ไข

ข้อ ๑๐ เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนไว้ถูกต้องตามระเบียบแล้ว ให้ออกไปรับเรื่องร้องเรียนตามแบบท้ายระเบียบนี้ให้แก่ผู้ร้องเรียนไว้เป็นหลักฐาน หรือแจ้งการรับเรื่องร้องเรียนไปยังผู้ร้องเรียนโดยทาง

ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการร้องเรียน กรณีที่มีการร้องเรียนเป็นหนังสือโดยส่งทางไปรษณีย์ การร้องเรียนทางโทรศัพท์ หรือการร้องเรียนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๑๑ กรณีที่มีการร้องเรียนเป็นหนังสือและผู้ร้องเรียนเป็นนิติบุคคล ให้ผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลหรือผู้รับมอบอำนาจเป็นผู้ลงนามในคำร้องเรียน และให้แนบหนังสือรับรองของนายทะเบียน ซึ่งแสดงรายชื่อผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้นมาพร้อมคำร้องเรียน

ข้อ ๑๒ การยื่นเรื่องร้องเรียนให้กระทำได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน

(๒) ส่งทางไปรษณีย์ไปยังเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน

(๓) ส่งด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปยังเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า โดยทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (compro@dit.go.th) หรือทางเว็บไซต์ (www.dit.go.th/1569) ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน

/) ขงน

หมวด ๒

การตรวจสอบข้อเท็จจริง

ข้อ ๑๓ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับเรื่องให้รับนำเสนอเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เพื่อสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนเลขานุการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง ศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมในการประกอบธุรกิจและรายละเอียดแห่งการกระทำที่มีการร้องเรียน รวมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อำนาจเหนือตลาด การรวมธุรกิจ การผูกขาด การลดหรือการจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจต่อเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เพื่อสั่งการให้ส่วนนิติการพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมาย

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนเลขานุการตรวจสอบพบว่า การร้องเรียนมีลักษณะบดขยี้ แต่ข้อเท็จจริงที่กล่าวหาไม่เบาะแสหรือข้อมูลที่จะสืบหาเพิ่มเติมได้และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็ให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๔ ให้ส่วนนิติการ สืบสวน โดยแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อพิสูจน์ความผิด แล้วเสนอความเห็นต่อเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่ามีการฝ่าฝืนกฎหมายตามข้อร้องเรียนหรือไม่ เพื่อให้เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณากลับกรอง และให้ส่วนเลขานุการนำเสนอคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าวินิจฉัย

ข้อ ๑๕ ผลการพิจารณาการร้องเรียนของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นประการใด ให้ส่วนเลขานุการ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า แจ้งมติของ

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ผู้ร้องเรียนทราบภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติ

กรณีที่ไม่สามารถติดต่อผู้ร้องเรียนได้ให้หมายเหตุไว้ในสมุดรับเรื่องร้องเรียน

ข้อ ๑๖ กรณีที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า มีความเห็นให้ทำการสอบสวนและมอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าดำเนินการ โดยมีได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวน ให้ส่วนนิติการ สืบสวนและดำเนินการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในสิ่งเล็กน้อยของการสอบสวนตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๗ หลักเกณฑ์และระยะเวลาในการรับเรื่องร้องเรียน การเสนอเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้กำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เกริกไกร จีระแพทย์

(นายเกริกไกร จีระแพทย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ประธานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
ว่าด้วยแนวทางการรับเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบข้อเท็จจริง
พ.ศ. ๒๕๕๑

ตามที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้ออกระเบียบคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าด้วยการรับเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า มีหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนที่บุคคลใดอ้างว่า ได้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และพิจารณากลับกรองเพื่อนำเสนอคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาไปแล้ว นั้น

โดยที่ปัจจุบันมีผู้ร้องเรียนในต่างจังหวัดจำนวนมากร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และเกิดความไม่ชัดเจนในการปฏิบัติงานระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ในสำนักงานการค้าภายในจังหวัดต่าง ๆ ในการดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนตามระเบียบคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าด้วยการรับเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงเห็นควรวางแนวทางปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ สำนักงานการค้าภายในจังหวัด และพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในการรับเรื่องร้องเรียนให้มีความชัดเจนขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และข้อ ๑๗ แห่งระเบียบคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าด้วยการรับเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๐ เลขธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าด้วยแนวทางการรับเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ระเบียบคณะกรรมการ” หมายความว่า ระเบียบคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าด้วยการรับเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๑

“ระเบียบสำนักงาน” หมายความว่า ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าด้วยแนวทางการรับเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๔ กรณีที่มีการร้องเรียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานการค้าภายในจังหวัด โดยการร้องเรียนเป็นหนังสือด้วยวิธีที่ผู้ร้องเรียนมายื่นด้วยตนเอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่อง ตรวจสอบรายละเอียดของการร้องเรียนตามข้อ ๕ แห่งระเบียบคณะกรรมการ

กรณีที่มีการร้องเรียนด้วยตนเองโดยวาจา หรือร้องเรียนทางโทรศัพท์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามและบันทึกรายละเอียดตามข้อ ๕ แห่งระเบียบคณะกรรมการ

ในกรณีร้องเรียนที่มีรายละเอียดไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องสอบถามผู้ร้องเรียนเพิ่มเติมแล้วบันทึกไว้

กรณีร้องเรียนทางโทรศัพท์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ร้องเรียนมาแสดงตน พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ณ สำนักงานการค้าภายในจังหวัด และให้พนักงานเจ้าหน้าที่หมายเหตุไว้ในบันทึกรับเรื่องร้องเรียนว่าผู้ร้องเรียนไม่สามารถมาแสดงตน ณ ส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายในได้ และกรณีผู้ร้องเรียนไม่มาแสดงตนหรือไม่สามารถติดต่อผู้ร้องเรียนได้ให้หมายเหตุไว้ในบันทึกรับเรื่องร้องเรียน

ข้อ ๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๔ ทำบันทึกในสมุดรับเรื่องร้องเรียน และให้ผู้รับเรื่องลงลายมือชื่อในบันทึกแนบทำระเบียบคณะกรรมการ และให้ผู้ร้องเรียนลงลายมือชื่อในบันทึกด้วย

กรณีที่ผู้ร้องเรียนไม่ยอมลงลายมือชื่อให้หมายเหตุไว้ในสมุดรับเรื่องร้องเรียนเป็นหลักฐาน

ข้อ ๖ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๕ ได้รับเรื่องร้องเรียนไว้ถูกต้องตามระเบียบสำนักงานแล้ว ให้ออกใบรับเรื่องร้องเรียนตามแบบแนบทำระเบียบคณะกรรมการให้แก่ผู้ร้องเรียนไว้เป็นหลักฐานหรือแจ้งการรับเรื่องร้องเรียน ไปยังผู้ร้องเรียน โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการร้องเรียนกรณีที่มีการร้องเรียนทางโทรศัพท์

ข้อ ๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๖ เก็บสำเนาบันทึกรับเรื่องร้องเรียน สำเนาใบรับเรื่องร้องเรียนและสำเนาเอกสารเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่ร้องเรียนไว้ ณ สำนักงานการค้าภายในจังหวัด และจัดส่งบันทึกรับเรื่องร้องเรียน สำเนาใบรับเรื่องร้องเรียน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงที่ร้องเรียน ไปยังกองกิจการงานภูมิภาคโดยเร็ว เพื่อส่งให้ส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน

ข้อ ๘ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ ได้รับเรื่องให้รับนำเสนอเลขานุการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เพื่อสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนเลขานุการดำเนินการตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบคณะกรรมการต่อไป

ข้อ ๙ กรณีที่มีการร้องเรียนทางโทรศัพท์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน หรือร้องเรียนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปยังเลขานุการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ซึ่งตามข้อ ๗ แห่งระเบียบคณะกรรมการต้องให้ผู้ร้องเรียนมาแสดงตน พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ภายในเจ็ดวัน

ทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ณ ส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ ซึ่งหากผู้ร้องเรียน มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดให้ผู้ร้องเรียนมาแสดงตน ณ สำนักงานการค้าภายในจังหวัด พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานการค้าภายในจังหวัด ส่งเอกสาร ยืนยันการแสดงตนดังกล่าวมายังส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ สำนักงาน คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน โดยเร็ว

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ หมายเหตุไว้ในสมุดรับเรื่องร้องเรียนว่า ผู้ร้องเรียนได้มาแสดงตน ณ สำนักงานการค้าภายในจังหวัดแล้ว และให้ดำเนินการเสนอเรื่องต่อเลขาธิการ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบคณะกรรมการ

ข้อ ๑๐ กรณีร้องเรียนมีลักษณะบัตรสนเท่ห์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนตรวจสอบ และปฏิบัติการ ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น สรุปข้อเท็จจริง และนำเสนอเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขัน ทางการค้า เพื่อสั่งการให้ส่วนเลขานุการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากมีเบาะแสหรือข้อมูลเพียงพอที่จะสืบหา เพิ่มเติม และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ให้ส่วนเลขานุการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์พฤติกรรมในการ ประกอบธุรกิจ และรายละเอียดแห่งการกระทำที่มีการร้องเรียน รวมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรม การใช้อำนาจเหนือตลาด การรวมธุรกิจ การผูกขาด การลดหรือการจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ การจำกัดโอกาสเลือกซื้อสินค้าหรือบริการจากต่างประเทศและพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม และนำเสนอ เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบคณะกรรมการ หากไม่มีเบาะแสหรือ ข้อมูลเพียงพอให้ส่วนเลขานุการนำเรื่องเสนอเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเพื่อสั่งการ ให้ส่วนเลขานุการ เสนอคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเพื่อพิจารณาต่อไป

กรณีร้องเรียนมีลักษณะบัตรสนเท่ห์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานการค้าภายในจังหวัด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานการค้าภายในจังหวัดตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และสรุปข้อเท็จจริงไปยัง กองกิจการงานภูมิภาค เพื่อส่งข้อมูลให้ส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน นำเสนอเลขาธิการคณะกรรมการ การแข่งขันทางการค้าเพื่อสั่งการให้ส่วนเลขานุการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อไป

ข้อ ๑๑ กรณีที่ส่วนเลขานุการ ได้รับการสั่งการจากเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทาง การการค้าตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบคณะกรรมการ โดยไม่ผ่านการดำเนินการจากส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ ให้ส่วนเลขานุการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมและเสนอความเห็นต่อเลขาธิการ คณะกรรมการ การแข่งขันทางการค้าต่อไป โดยไม่ต้องส่งให้ส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการดำเนินการอีก

ข้อ ๑๒ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ยรรยง พวงราช

(นายยรรยง พวงราช)

อธิบดีกรมการค้าภายใน

เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

กลุ่มงานปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ
ในการจัดทำรายงานการศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.๒๕๔๒
ของคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

.....

นางสาวชลธิชา มีแสง ฝ่ายเลขานุการ	ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ๑
นางนิโรบล มุลจันท์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
นายขวัญชัย ปฏิมาหงส์ทอง	นิติกรชำนาญการ
นายวิศวดล พลธานี	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวสายใจ เกษสุวรรณ	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวสุหษา ขวลิขิตปรีชา	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาวนิรมล ดวงดาว	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาวชนิกานต์ ลือดารา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวพนิตตา ธรรมพิดา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาววาสนา สุจินนัสกุล	นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านวิชาการ
นางสาววริษฐา กรนุ่ม	พนักงานสนับสนุนการประชุม
นางสาววราภรณ์ นวนไชยดี	พนักงานสนับสนุนการประชุม

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักกรรมการ๑โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๐ – ๑, โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๑

สำนักงานพิมพ์
สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

๐ ๒๒๔๔ ๐๕๖๐, ๐ ๒๘๓๐ ๙๔๗๒, ๐ ๒๘๓๐ ๙๔๗๕